

พระราชกำหนด

ว่าด้วยจัดการตามสัญญาสันติภาพในเรื่องทรัพย์สิน

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ด้วยหนังสือสัญญาสันติภาพ ซึ่งกรุงสยามได้ลงชื่อไว้ที่แวร์ไซส์ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๒ นั้น มีข้อความตั้งแต่หมวดที่ ๓ จนถึง ๗ แห่งภาคที่ ๑๐ ดังได้วางไว้ในแบบที่เฝ้าพระราชกำหนดแล้ว

และด้วยมีประกาศลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๒ ให้ไว้

สัญญาสันติภาพที่กล่าวมาแล้ว เป็นการควรที่จะจัดการให้ข้อความใน
หมวดทั้งหลายที่ ๖ ๗ ในพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นผลโดยพิสดาร
ยิ่งขึ้นสืบไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดนี้ไว้ มีความ
ดังต่อไปนี้ว่า

มาตรา ๑ ข้อความทั้งปวงในหมวดที่ ๓ จนหมวดที่ ๗ ของ
ภาคที่ ๑๐ แห่งสัญญาสันติภาพที่กล่าวไว้ในแบบท้ายพระราชกำหนด
นี้ ให้ใช้และให้ทำตามความที่กล่าวไว้เพิ่มเติมที่เสมอเหมือนเป็น
กฎหมาย และเพื่อที่จะจัดการให้สำเร็จตามความที่กล่าวไว้ในหมวด
ทั้งหลายที่กล่าวมาแล้วนั้น ให้จัดการไปให้สำเร็จข้อความตามที่กล่าว
ต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๑ ให้ตั้งสำนักงานสำหรับตรวจ และใช้หนี้เงินในกรุงสยาม
แห่งหนึ่ง ให้อยู่ในการกำกับ และจัดการของเจ้าพนักงาน
(ซึ่งเรียกไว้ต่อไปนี้ว่า ผู้กำกับ) ตามแต่เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมจะ
แต่งตั้งขึ้น และให้ มีพนักงานคนใช้ตามแต่กระทรวงยุติธรรมจะ
ตกลงกับกระทรวงพระคลังมหาสมบัติและแต่งตั้งขึ้นไว้ และให้
กระทรวงพระคลังมหาสมบัติกำหนดเงินเดือน ฤ็าเงินบำเหน็จอย่าง
อื่นให้แก่เจ้าพนักงานผู้กำกับ และพนักงานคนใช้เหล่านั้นด้วย

ข้อ ๒ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เงิน ฤ็ารับเงินที่เป็นหนี้สินกับ
ศัตรูผู้หนึ่งผู้ใด นอกจากที่จะใช้กันโดยทางสำนักงานสำหรับตรวจ

และใช้หนี้ เว้นไว้แต่เป็นเงินหนที่อนุญาตไว้ไว้ให้เรียกร้อกันได้ในศาลสถิตย์ยุติธรรม ตามที่ไว้ไว้ในพระราชกำหนดนี้ และผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับหนี้สินอย่างงวามนี้ จะเป็นลูกหนี้ ฤาเจ้าหนี้ก็ตาม ห้ามมิให้ผู้ตรวจว่ากล่าวกันเองกับคนอื่นที่เกี่ยวของเป็นลูกหนี้ ฤาเจ้าหนี้ เว้นไว้แต่จะด้รับอนุญาตจากสำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้ ถ้าและผู้ใดผู้หนึ่งกระทำผิดก้อบทกฎหมายนี้แล้ว จะมีความผิดเป็นโทษอย่างหนึ่ง และจะต้องชำระลงโทษเสมอเหมือนได้กระทำ ความผิดต่อพระราชบัญญัติห้ามการค้าขายกับชนชาติศัตรู ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ มาตรา ๕ ให้เอามาใช้ลงโทษอันนี้ด้วย

ข้อ ๓ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดฟ้องร้องในศาลเพื่อ จะเรียกร้อเอาเงินหนของศัตรูอย่างหนึ่งอย่างใด เว้นไว้แต่ในเหตุการณ์ซึ่งได้กล่าวไว้ในวรรคที่ ๑๖ ที่ ๒๓ และที่ ๒๕ แห่งข้อคดีที่ยหหมวดที่ ๓ ภาคที่ ๑๐ ของสัญญาสันติภาพ

ข้อ ๔ สำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้ ให้มีอำนาจที่จะบังคับให้ใช้ผู้ซึ่งเป็นหนี้ควรใช้แล้วนั้น ใช้เงินหนอย่างหนึ่งอย่างใดของศัตรู กับทั้งเงินตอกเบยที่พึงใช้ ได้ตามความในวรรคที่ ๒๒ ของข้อคดีที่ยหหมวดที่ ๓ ซึ่งกล่าวมาแล้ว และเพื่อประโยชน์อันนี้ให้สำนักงาน นมีสิทธิและอำนาจทั้งหลายเสมอเหมือนหนึ่ง วันเป็นเจ้าหนี้ ถ้าและหนรายใดลูกหนี้รับลูกต้องกันแล้วก็ได้ ฤาเงินจำนวนหนนศาลผสมคนกลาง ฤาศาลสถิตย์ยุติธรรมได้วินิจฉัย

ตามความในวรรคที่ ๑๖ ของข้อคิดท้ายหมวดที่ ๓ ซึ่งกล่าวมาแล้วว่า เป็นจำนวนเงินเท่าไร สำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนังสือพิมพ์ที่ หนังสือสำคัญให้ ไว้ตามจำนวนเงินหนี้ที่รับกัน ญาติศาลนั้นได้วินิจฉัยว่าหนี้เป็นหนี้กันเท่านั้น และเมื่อผู้ใดจะนำหนังสือสำคัญนั้น ไปยังเจ้าพนักงานในศาลสถิตย์ยุติธรรมในกรุงสยามอันเป็นประเทศที่ ลูกหนี้ไสรยอยู่แล้ว เจ้าพนักงานในศาลนั้น จะต้องจดลงทะเบียนไว้ และตั้งแต่วันที่ใดจดทะเบียนนั้นไป ให้ถือว่าหนังสือ สำคัญนั้นเสมอเหมือนหนึ่งว่าเป็นค้ำค้ำสินของศาลที่ให้ ใช้หนี้กันตาม จำนวน ที่ได้ไว้ไว้ใน หนังสือ สำคัญ และตาม กำหนดที่ จดทะเบียน นั้น และบรรดาค่าธรรมเนียมและค่าอื่น ๆ ที่ต้อง ใช้ ไปในการจดทะเบียน อย่างเช่นว่า จะเรียกร้องเอาคืนกันได้เสมอเหมือนว่าเป็นส่วนของ ค้ำค้ำสินนั้น

ข้อ ๕ ให้ สำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนังสือ มีอำนาจที่จะ เรียกเอาค่าปรับจากผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งจะต้องเสีย ค่าปรับตาม ความในวรรค ที่ ๑๐ ของข้อคิดท้ายหมวดที่ ๓ ซึ่งกล่าวมาแล้วนั้นได้ด้วย

ข้อ ๖ ให้ สำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนังสือ มีอำนาจที่จะหักจาก เงินจำนวนใดๆ ที่ได้ ใช้ ในสำนักงานนั้นให้แก่เจ้าหนี้ เป็นค่าปรับจนจ อย่าให้เกินกว่าร้อยละสองกับกึ่งในจำนวนเงินที่ใช้กันนั้น ตามแต่ สำนักงานจะได้กำหนดเป็นพิกัดไว้

ข้อ ๗ ถ้าเจ้าหนี้ผู้หนึ่งผู้ใด ไม่ยอมชำระหนี้เสีย ไม่บอกความ

ให้ทราบ ฤ็าไม่นั้นหนังสือ ฤ็าข้อความตามที่กล่าวไว้ ในวรรคที่ ๕ ของข้อคิดท้ายหมวดที่ ๓ นั้นมาให้แจ้งแล้ว เมื่อพิจารณาเป็นสัจจะจะต้องมีโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าร้อยบาท

ข้อ ๘ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดเป็นใจกันแจ้งความเท็จ ฤ็ารับว่าเป็นหนกกัน โดยไม่มีหน ฤ็าแจ้งความเท็จอย่างหนึ่งอย่างใด ที่เกี่ยวกับจำนวนหนอันหนงอันใดแล้ว เมื่อพิจารณาเป็นสัจจะ จะต้องมีโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าพันบาท ฤ็าจำขงไม่เกินกว่าสามเดือน ฤ็าทงจำและปรับด้วย

ข้อ ๙ ถ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงตกลงกับ สัมพันธมิตร ฤ็าสหิตประเทศใด ๆ ให้ใช้ข้อความตามพระราชกัหนดนั้น ตามการที่เกี่ยวกับหนของศัตรุนน ว่าให้ใช้แก่หนที่จะต้องใช้ ฤ็าจะได้จากคนของประเทศสนน ๆ ที่อไรรอยอยู่ในพระราชอาณาจักรก็ได้ เหมือนกับการที่ใช้แก่หนที่คนไทยที่อยู่ในกรุงสยามจะได้ ฤ็าจะเสียนนเหมือนกัน

ข้อ ๑๐ กระบวนคดีที่ สังกังานสำหรับตรวจและใช้หนจะพองเอง ฤ็าจะให้ผู้ใดพองแทนนั้น ให้พองในนามของเจ้าพนักงานผู้กักับผู้ซึ่งจะมีขอเป็นใจท ฤ็าเป็นจำเลย ตามคดีที่พอง ฤ็าถูกพองร้องนนั้น และคำธรรมเนียมความ ให้เจ้าพนักงานผู้กักับเป็นผู้ได้ ฤ็าเสียบตามคำตัดสินคดีนั้น

ข้อ ๑๑ หนังสือทุกอย่างซึ่งเป็นคำสั่ง ฎาหนังสืออย่างอื่นซึ่งออกไปจากสำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้ เจ้าพนักงานผู้กำกับจะได้ลงชื่อ ฎาเลขานุการ ฎาผู้อื่นซึ่งเจ้าพนักงานผู้กำกับจะได้มอบอำนาจให้ลงชื่อนั้นก็ได้ถือเอาเป็นพยานใช้ได้ว่าเป็นคำสั่ง ฎาเป็นหนังสืออย่างอื่น ไม่ต้องมีพยานอันใดประกอบอีก เว้นไว้แต่ที่จะมีคำพยานอันใดแย้งต่อหนังสือนั้นจะได้ปรากฏขึ้น

ข้อ ๑๒ หนังสือสำคัญ ซึ่งลงชื่อเจ้าพนักงานผู้กำกับว่าเป็นคำสั่ง ฎาเป็นหนังสืออย่างอื่นที่ทำขึ้นใน ฎาออกไปจากสำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้แล้ว ให้ถือว่าป็นพยานในความที่กล่าวเป็นสำคัญไว้ในวันได้แน่นอนที่สุด

ข้อ ๑๓ บรรดาเคี้ยวพิพาทของศาลผสมคนกลางซึ่งได้ตั้งขึ้นตามความในหมวดที่ ๖ แห่งภาค ๑๐ ของสัญญาสันติภาพนั้น ถ้าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลนั้นแล้ว ให้ถือว่าป็นคดีตัดสินเด็ดขาดที่สุด และให้ศาลสถิตยยุติธรรมทั้งหลายถือและทำตามนั้นด้วย

ข้อ ๑๔ ในการที่จะบังคับให้พยานไปยังศาลผสมคนกลางนี้ ไม่จำเพาะว่าศาลนั้นจะตั้งอยู่แห่งใด ภายในฎาภายนอกพระราชอาณาจักรก็ได้ และในการที่จะบังคับให้ยื่นหนังสือทวงฟ้องต่อศาลนั้นก็ได้ ให้เสนาบดีเจ้ากระทรวงมีอำนาจที่จะออกคำสั่ง เหมือนหนึ่งว่าป็นคำสั่งของศาลในคดีที่พิจารณาอยู่ในศาลตามอำนาจของศาล และศาล

จะบังคับได้ตามนั้นแล้ว ถ้าผู้ใดขัดขืนคำสั่งอย่างว่ามานี้ ผู้นั้นจะ
ต้องมีโทษเสมอเหมือนว่าหมิ่นประมาทศาล

ข้อ ๑๕ บรรดาทรัพย์สินสมบัติ สิทธิและผลประโยชน์ทั้งหลาย
ของกงชาติเยอรมัน อันมีอยู่ภายในพระราชอาณาจักรเมื่อวันที่ใช้
สัญญาสันติภาพ (อันเป็นทรัพย์สินสมบัติ สิทธิและผลประโยชน์ ซึ่ง
ได้ไว้โดยมิได้มีพระบรมราชานุญาตอย่างหนึ่งอย่างใด) และเงินที่
ได้จากกรจำหน่ายฤกษ์ทรัพย์สินอย่างอื่น ๆ นั้น ให้คิดใช้ดังนี้

(๑) ประการที่ ๑ ให้จ่ายใช้ตามจำนวนเงินที่ควรได้ตามคำร้อง
ของกงชาติไทย ในทรัพย์สินสมบัติ สิทธิและผลประโยชน์ของบุคคล
และทั้งของบริษัทกับหุ้นส่วนที่ได้มีอยู่ในเขตแดนเยอรมัน ภายใน
พื้นที่กงชาติเยอรมันเป็นหนึ่งอยู่แก่กงชาติไทย กับทั้งให้จ่ายใช้ค่า
เสียหายอย่างใด ๆ ที่ศาลผสมคนกลางได้ตัดสินให้ กัด ถ้าที่คน
กลางซึ่งศาลนั้นตั้งขึ้นตามความในวรรค (ง) แห่งข้อ ๒๔๙ ในสัญญา
สันติภาพได้ตัดสินให้ กัดด้วยเหมือนกัน และให้จ่ายใช้ ในคดีอันมี
คำร้องว่าเกิดจากการที่รัฐบาลเยอรมัน ฤกษ์เงินที่ฝ่ายเยอรมันกระทำ
ก่อนวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ. ศ. ๒๔๖๐ และ

(๒) ประการที่ ๒ ให้จ่ายใช้ตามจำนวนเงินที่ควรได้ตามคำร้อง
ของกงชาติไทย ในทรัพย์สินสมบัติ, สิทธิและผลประโยชน์ ที่ได้มี
อยู่ในเขตแดนออสเตรเลีย ฮังการี ตามจำนวนที่ยังไม่ได้ใช้กันทาง
อื่นแล้ว

เว้นไว้แต่ว่า ทรัพย์สมบัติ, สิทธิและผลประโยชน์เฉพาะรายหนึ่ง
รายใดที่ให้อำนาจใช้ตามความในข้อนี้ ถ้าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้จัดการที่จะใช้จ่ายดังว่าไว้แล้ว จึงจะไม่ต้องจ่ายใช้รายนั้น

ข้อ ๑๖ เพื่อที่จะจัดการให้สำเร็จ และบังคับกรให้จ่ายดังกล่าวมา
แล้วนี้

(๑) ห้ามมิให้ผู้อื่นผู้ใด โอนเอาให้มัน ฤๅกระทำการอย่าง
ใดในทรัพย์สมบัติ, สิทธิและผลประโยชน์ที่จะต้องใช้จ่ายนั้น โดย
มิได้รับอนุญาตจากผู้พิทักษ์ทรัพย์ ถ้าและผู้ใดขึ้นกระทำไป เมื่อ
พิจารณาเป็นสัจแล้ว จะต้องถูกรับเป็นเงินไม่เกินกว่าพันบาท
ฤๅจะต้องมีโทษจำขังไม่เกินกว่าสามเดือน ฤๅทั้งปรับทั้งจำด้วย

(๒) ทุกคนที่เป็นเจ้าของ ฤๅผู้ที่ได้รักษา ฤๅจัดการทรัพย์สมบัติ
สิทธิฤๅผลประโยชน์ ที่จะต้องใช้จ่ายดังว่ามา (นับทั้งทรัพย์สมบัติ
สิทธิฤๅผลประโยชน์อันมีอยู่ในใบหุ้นส่วน ฤๅหนังสือสำคัญอย่าง
อื่น ซึ่งออกจากบริษัท ฤๅเจ้าพนักงานนครภิบาล ฤๅบุคคลอย่าง
อื่น ๆ ก็ดี ฤๅสิทธิฤๅผลประโยชน์อันใด ในบริษัท ฤๅเจ้าพนักงาน
ฤๅบุคคลอื่น ๆ ก็ด้วยเหมือนกัน จะต้องบอกกล่าวข้อความนี้แก่
เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์โดยตาสักขณอักษรภายใน ๑ เดือนตั้งแต่
วันใช้พระราชกำหนดนี้ และจะต้องนำความข้อสำคัญทั้งหลายซึ่งเกี่ยว
กับการนี้มาแจ้งให้ ผู้พิทักษ์ทรัพย์ทราบตามแต่จะต้องการ ยกเสียแต่

ที่ได้ยื่นไว้แก่ผู้พิทักษ์ทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติห้ามการค้ำขายกับชนชาติศัตรู พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่ก่อนแล้ว ถ้าและผู้ใดทะเลยเสียไม่กระทำตามที่ว่ามานี้ เมื่อพิจารณาเป็นสัจจะ จะต้องปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าพันบาท

(๓) ถ้าทรัพย์สินสมบัติที่จะต้องใช้จ่ายนั้น เป็นแต่เพียงจดบัญชีจากทะเบียนไว้ ว่าผู้ใดมีกรรมกรรม ฤๅหุ้นส่วน ฤๅใบสำคัญอย่างอื่นแล้ว เมื่อผู้พิทักษ์ทรัพย์สินได้ขอแล้ว บริษัทจากบุคคลอย่างอื่นผู้ใดซึ่งได้ออกใบสำคัญ ฤๅจัดการนั้น จะต้องลงชื่อผู้พิทักษ์ทรัพย์สินไว้ในสมุดจากบัญชีจากทะเบียนนั้น ว่าผู้พิทักษ์ทรัพย์สินเป็นเจ้าของใบสำคัญอันจะต้องใช้จ่ายดังกล่าวมาแล้ว และถ้าได้รับอนุญาตจากกระทรวงยุติธรรมแล้ว ผู้พิทักษ์ทรัพย์สินมีอำนาจที่จะขาย ฤๅจัดการอย่างอื่น ๆ กับใบสำคัญนั้น ได้เสมอเหมือนหนึ่งว่าเป็นเจ้าของใบสำคัญที่ได้จดบัญชี จากทะเบียนไว้แล้วนั้นด้วย

(๔) ให้กระทรวงยุติธรรมมีคำสั่ง ให้ทรัพย์สินสมบัติฤๅสิทธิ ฤๅผลประโยชน์ที่จะต้องใช้จ่ายก็ดี ฤๅสิทธิที่จะโอนทรัพย์สินอันว่ามาแล้วก็ดี ฤๅสิทธิที่จะชำระทรัพย์สินนี้เสียตามข้อ ๒๕๗ (ข) แห่งสัญญาสันติภาพก็ดี ให้อยู่ในอำนาจของผู้พิทักษ์ทรัพย์สินได้

(๕) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งถูกรับกรอ้งให้ใช้เงิน ฤๅโอน ฤๅทำการอย่างอื่นอย่างใด ๆ ในทรัพย์สินสมบัติ ในสิทธิ ฤๅในผลประโยชน์

นั้นแห่งอันสมควรที่จะสงไสยว่าทรัพย์สินเหล่านั้นเป็นของจะต้องใช้จ่าย
ตั้งแต่วันแล้ว ก่อนที่จะใช้ฎาโอน ฎาท่าอย่างใดแก่ทรัพย์สินนั้น ให้
แจ้งความอันนั้นให้ผู้พิทักษ์ทรัพย์สินทราบ และให้กระทำตามคำสั่งของ
ผู้พิทักษ์ทรัพย์สิน ในการที่เกี่ยวข้องแก่ทรัพย์สินนั้นด้วย

ข้อ ๑๖ เวลา กำหนดขเดอายความซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๓๐๐ แห่ง
สัญญาสันติภาพนั้น ให้กำหนดนับตั้งแต่วันใช้หนังสือสัญญาสันติภาพ
เป็นต้นไปหกเดือน และกำหนดเวลาที่จะส่งหนังสือสำหรับใช้เงิน
กัน ให้ยอมจ่าย ฎาให้ ใช้เงินนั้นก็ดี และค่าแจ้งความไม่ยอม
จ่าย ฎาไม่ใช้เงินนั้นก็ดี ฎาคำร้องบอกกล่าวขัดขวางในเรื่องเงิน
นั้นก็ดี ที่ควรจะทำได้ตามข้อ ๓๐๐ แห่งสัญญาสันติภาพนั้น ให้
กระทำกันได้ภายในเวลาหกเดือนตั้งแต่วันใช้สัญญาสันติภาพ

ข้อ ๑๗ ข้อบังคับซึ่งสมาคมสำหรับแลกเปลี่ยนทรัพย์สิน ฎาสำหรับ
ค้าขายอันยอมรับนับถือกันอยู่แล้ว ได้กระทำไว้ในเวลาสงคราม
เพื่องดสัญญาค้าขายซึ่งได้ทำไว้กับชนชาติศัตรูก่อนสงคราม และการ
ใด ๆ ที่กระทำตามข้อบังคับนั้น ให้เป็นอันใช้ได้เพียงข้อความ
ตามที่มีอยู่ในวรรคที่ ๔ (ก) ของข้อติตกท้ายหมวดที่ ๕ ภาคที่ ๑๐
แห่งสัญญาสันติภาพ

มาตรา ๒ เพื่อประโยชน์ของพระราชกำหนดนี้

คำว่า "หนี้ศัตรู" นั้น ให้มีความหมายดังกล่าวไว้ในวรรค
ที่ ๒ ของข้อติตกท้ายหมวดที่ ๓ ภาคที่ ๑๐ แห่งสัญญาสันติภาพ และ

ให้รวมเข้าทั้งจำนวนเงินใด ๆ ซึ่งมีความตามสัญญาสันติภาพให้ถือ
 ฎาให้ทำเหมือนอย่างว่าเป็นหนี้ของศัตรูด้วย

คำว่า "คนชาติ" ที่เกี่ยวกับประเทศหนึ่งประเทศใดนั้น มี
 ความหมายรวมความทั้งคนในบังคับ ฎาคนชาวเมืองนั้น ๆ ทั้ง
 บริษัท ฎาสมาคม ที่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศนั้นด้วย
 เหมือนกัน

คำว่า "ผู้พิทักษ์ทรัพย์สิน" นั้น มีความหมายว่า ผู้พิทักษ์ทรัพย์สินของ
 ชนชาติศัตรู ที่ได้ตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติห้ามการค้าขายกับชนชาติ
 ศัตรู พ.ศ. ๒๔๖๐

มาตรา ๓ พระราชกำหนดนี้ ให้เรียกว่า พระราชกำหนดจัดการ
 ตามสัญญาสันติภาพเรื่องทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๔๖๒ และให้ใช้ตั้งแต่วันที่
 ได้ออกประกาศสืบไป

พระราชกำหนดนี้ตราไว้ ณ พระราชสำนัก กรุงเทพมหานคร
 วันที่ ๒๕ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๒ เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาล
 บัณฑิตยบันนั้น

แบบท้ายพระราชกำหนด

สัญญาสันติภาพ ตั้งแต่หมวดที่ ๓ จนถึง ๗ ภาคที่ ๑๐

หมวดที่ ๓

หนังสือ

ข้อ ๒๕๖.

บรรดาหนังสือที่จะกล่าวต่อไป ให้ ไซ้กันโดยทางสำนักงาน
สำหรับตรวจและไซ้หนังสือ ซึ่งประเทศที่ทำสัญญาจะได้ตั้งขึ้นภายในเวลา
๓ เดือนภายหลังจากที่ได้แจ้งความแก่เยอรมัน ดังกล่าวในวรรค(ง)
ต่อไป

๑. หนังสือครบกำหนดไซ้ก่อนสงคราม ซึ่งคนชาติของประเทศที่
ทำสัญญาดังบ้านเรือนอยู่ในประเทศของตน เป็นหนังสือคนชาติที่เป็น
ศัตรูตั้งบ้านเรือนอยู่ในประเทศของตน

๒. หนังสือครบกำหนดไซ้ ในระหว่างสงคราม ซึ่งคนชาติของ
ประเทศที่ทำสัญญาดังบ้านเรือนอยู่ในประเทศของตน เป็นหนังสือ
คนชาติที่เป็นศัตรูตั้งบ้านเรือนอยู่ในประเทศของตน โดยมีสัญญา
การค้าขายต่อกันและสัญญาค้าขายนั้นต้องงัดไว้ทั้งหมด หรือแต่
ส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยเหตุที่ได้มีการประกาศสงครามต่อกัน

๓. เงินดอกเบี้ย ซึ่งครบกำหนดต้องส่งก่อน หรือในระหว่าง

สงครามให้แก่คนชาติของประเทศที่ทำสัญญา สำหรับใบกู้ของชาติที่เป็นปรปักษ์ต่อกัน ถ้าหากว่าในระหว่างสงครามจะไม่ได้อิงคกรใช้ ดอกเบี้ยแก่คนชาติที่ทำสงคราม หรือชาติอื่นที่เป็นกลางนั้น

๔. ต้นเงินซึ่งครบกำหนดต้องส่งก่อนและในระหว่างสงคราม ให้แก่คนชาติของประเทศที่ทำสัญญาสำหรับใบกู้ของชาติที่เป็นปรปักษ์ต่อกัน เว้นแต่ในระหว่างสงครามจะได้มีการงดการจ่ายต้นเงินแก่คนชาติที่ทำสงครามนั้น หรือชาติอื่นที่เป็นกลาง

เงินที่จะได้รับจากการชำระบำนาญที่ทรัพย์สินเล็กกิจการของศัตรู สิทธิ และผลประโยชน์ที่กล่าวถึงในหมวด ๔ กับในข้อคิดท้ายของหมวดนั้น ให้คัดกันโดยทางสำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้ เป็นเงินตราและตามอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะกล่าวต่อไปในวรรค (ข) และให้สำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้จัดจ่ายเงินนั้นไปตามความที่กล่าวในหมวดนั้นและข้อคิดท้ายแห่งตอนนั้น

การชำระเงินที่กล่าวถึงในข้อนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่จะกล่าวต่อไปนี้ และตามข้อคิดท้ายแห่งหมวดนี้

(ก) ประเทศที่ทำสัญญาทุกประเทศ จะต้องห้ามตั้งแต่วันเริ่มใช้สัญญานี้ ไม่ให้บุคคลใช้ หรือรับใช้หนี้สินที่กล่าวแล้ว และห้ามไม่ให้บุคคลที่ผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการโต้ตอบกัน ในข้อที่จะตกลงกันในร่องหนสนั้น ๆ นอกจากจะได้ทำโดยทางสำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้

(จ) ประเทศที่ทำสัญญาทุกประเทศ จะต้องรับผิดชอบในหนี้สิน ที่คนชาติของตนเป็นหนี้ เว้นแต่ในกรณีที่ซึ่งลูกหนี้อยู่ในฐานะคนล้มละลายก่อนสงคราม หรือได้แจ้งความไม่สามารถจะใช้หนี้สินได้ หรือเป็นหนี้สินของบริษัทซึ่งได้ มีกฎหมายพิเศษในระหว่างสงครามบังคับให้เลิกเสียอย่างไรก็ดี บรรดาหนี้สินซึ่งมีผลในแผ่นดินที่ศัตรูได้บุกรุกเข้าไป หรือได้เข้ายึดถือ เป็นหนี้สินก่อนสงครามนั้น รัฐบาลของดินแดนนั้นๆ จะไม่รับรอง

(ค) เงิน ซึ่งคน ชาติของ ประเทศ ที่ทำ สัญญาเป็นเจ้าหนัคนชาติ ศัตรูให้ คิดบัญชีเองจากสำนักงานสำหรับตรวจ และใช้หนี้ของลูกหนี้แล้วใช้ ให้แก่ตัวเจ้าหนี้โดยสำนักงานสำหรับตรวจ และใช้หนี้ของเจ้าหนี้

(ข) บรรดาหนี้สินทั้งหลายให้ ใช้หรือคิดบัญชี กันเป็น เงินตราของ ประเทศ สัมพันธมิตร และสหิตประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือเป็นเงินตราของเมืองขึ้น หรือประเทศในบ่อนกันของ สัมพันธมิตร หรือของ อาณาเขต รอังกฤษ หรือของ อินเดียแล้วแต่ที่เกี่ยวข้องกัน ถ้า มีหนี้สินซึ่งจะต้องใช้เป็นเงินตราอย่างอื่น ให้คิดใช้หรือหักบัญชีกันเป็นเงินตราของ ประเทศที่เกี่ยวข้อง แก่หนี้สินนั้นตามอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อก่อนเกิดสงคราม โดยจะเป็น ประเทศ สัมพันธมิตร หรือสหิตประเทศใดประเทศหนึ่ง เมืองขึ้นหรือประเทศในบ่อนกัน หรือ อาณาเขต รอังกฤษ หรือของ อินเดียก็ตาม

เพื่อประโยชน์แก่ข้อความที่กล่าวนี้ อัตราแลกเปลี่ยนก่อนสงคราม
นั้น ให้เข้าใจว่าเป็นอัตราที่คิดกันทางโทรเลขเป็นรายเฉลี่ยด้วยกัน
ในเวลาเดือนหนึ่งก่อนเกิดสงครามระหว่างเยอรมันกับประเทศที่ เกี่ยว
ข้องในเรื่องหนสนั้น ๆ

ถ้าไม่มีสัญญาต่อกันกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนไว้เป็นที่แน่นอน เมื่อ
หนสนั้นคิดกันเป็นเงินตราของสัมพันธมิตร หรือสหิต ประเทศแล้ว
ก็ไม่ต้องใช้ตามข้อความที่กล่าวข้างบน

สำหรับประเทศที่ตั้งขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้จัดการในเรื่องค่า
เสียหายที่ตั้งไว้ในภาค ๘ (ค่าเสียหาย) นั้น เป็นผู้กำหนดพิกัด
ในเรื่องเงินตราและอัตราแลกเปลี่ยน

(ง) ข้อความที่กล่าวในข้อนี้ และในข้อสุดท้ายต่อไปนี้ ให้ใช้
ได้ ในระหว่างประเทศเยอรมันฝ่ายหนึ่ง กับประเทศสัมพันธมิตร
และสหิตประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือเมืองขึ้น หรือประเทศในมือง
กันของสัมพันธมิตร หรืออาณานิคมอังกฤษแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือ
อินเดียอีกฝ่ายหนึ่ง ต่อเมื่อประเทศนั้น ๆ ได้แจ้งความแก่เยอรมันว่า
จะใช้สัญญาข้อนี้ภายในกำหนด ๑ เดือน จกวันที่ประเทศนั้น ๆ
ได้ส่งสัตยาบันสัญญานี้แล้ว

(จ) สัมพันธมิตรและสหิตประเทศซึ่งได้ ใช้สัญญาข้อนี้ และ
ข้อสุดท้ายแห่งข้อนี้ จะทำความตกลงระหว่างกันเองให้ ใช้ข้อความ
เหล่านี้ในเรื่องที่คนชาติของประเทศนั้น ๆ อันตั้งบ้านเรือนที่มากี่เขา

ในดินแดนของทมิฬหนีสันเกี่ยวข้องกับคนชาติเยอรมัน ในเรื่อง
 เช่นนี้ การใช้เงินตามสัญญาข้อนี้ให้เป็นไปตามความตกลงระหว่าง
 สำนักงานสำหรับตรวจ และใช้หนี้ของประเทศที่เกี่ยวข้องกันนั้น
 ข้อคิดที่เย

๑.

ภายในเวลาสามเดือน นับตั้งแต่วันที่ได้แจ้งความตมที่ว่าใน
 ข้อ ๒๕๖ วรรค (ง) ประเทศที่ทำสัญญาจะต้องตั้งสำนักงานสำหรับ
 ตรวจและใช้หนี้ เพื่อเก็บรวมเงินและเพื่อใช้หนี้ศัต

สำนักงานสำหรับตรวจและใช้หนี้ประจำตำบลให้ตั้งขึ้นได้สำหรับ
 ตำบลใดตำบลหนึ่งในดินแดนของประเทศที่ทำสัญญา สำนักงาน
 เช่นนี้ ให้มีอำนาจเท่าที่ทำกิจการของสำนักงาน กลางได้ ในตำบลของ
 สำนักงานประจันั้น แต่กิจการอันใดอันจะต้องทำกับสำนักงาน
 สำหรับตรวจและใช้หนี้ของชาติศัตรูต้องให้ สำนักงานกลางเป็นผู้ทำ

๒.

ในข้อคิดที่เยเป็นการจำเป็นต้องใช้ ในเรื่องเงินที่กล่าวถึงในวรรคที่ ๑
 แห่งข้อ ๒๕๖ นั้น เรียกไว้ว่า หนสศัตรู ผู้ที่จะต้องใช้หนี้ เรียกว่า
 ลูกหนสศัตรู ผู้ที่จะได้รับใช้หนี้ เรียกว่า เจ้าหนสศัตรู สำนักงาน
 สำหรับตรวจและใช้หนี้ในประเทศของเจ้าหน เรียกว่า สำนักงานเจ้า
 หน และสำนักงานใช้หนี้ในประเทศของลูกหน จะเรียกว่า สำนัก
 งานลูกหน

๓.

ประเทศที่ทำสัญญา จะต้องลงโทษ การกระทำ ผิดข้อห้ามในวรรค
 (ก) แห่งข้อ ๒๕๖ ให้เหมือนกับโทษที่กฎหมายของประเทศนั้น
 กำหนดไว้สำหรับลงโทษผู้ที่ทำการค้าขายกับชนชาติศัตรู อนึ่งประ
 เทศที่ทำสัญญา จะต้องห้ามการฟ้องร้องเรียกหนี้สินศัตรูในดินแดน
 ของตน เว้นไว้แต่ที่จะเรียกร้องกันให้ถูกต้องตามข้อติดท้ายนี้

๔.

ถ้ารับรองของรัฐบาลที่กล่าวถึงในวรรค (ข) แห่งข้อ ๒๕๖ จะมี
 ผลต่อเมื่อโดยเหตุใด เหตุหนึ่งมี หนี้สิน ที่เรียกร้องเอาจาก กันไม่ได้
 เว้นแต่เมื่อวันประกาศสงครามหนี้สินรายนั้นๆ จะได้ขาดอายุความแล้ว
 ตามกฎหมายที่ได้ใช้กันอยู่ในประเทศของลูกหนี้ หรือลูกหนี้
 เป็นคนล้มละลายในเวลานั้น หรือไม่สามารถใช้หนี้หรือได้ประกาศ
 ความไม่สามารถจะใช้หนี้สินได้แล้ว หรือเป็นหนี้สินที่ค้างแก่บริษัท
 ซึ่งได้มีกฎหมายพิเศษสิ่งเล็กห้างเสียในระหว่างสงคราม ในกรณีเช่น
 นี้ให้ใช้วิธีการซึ่งกำหนดไว้ในข้อติดท้ายนี้ ในเรื่องใช้เงินส่วนแบ่ง
 คำว่า ล้มละลาย และไม่สามารถใช้หนี้นั้น ให้หมายความว่า
 ว่าได้มีกฎหมายบังคับให้เป็นเช่นนั้น และศัพท์ว่า ลักษณะของกร
 ประกาศความไม่สามารถใช้หนี้ นั้น ให้มีอรรถเจี้ยนเดียวกับใน
 กฎหมายอังกฤษ

๕

เจ้าหนตองแจ่งจำนวนหนสันที่ตนจะไ้รับณ สำนักงาน เจ้าหนภาย
ในเวลา ๖ เดือน นับจากวันตั้งสำนักงานนั้น และต้องนำเอก
สารมาให้ และแจ่งข้อความต่าง ๆ ที่สำนักงานต้องการจะทราบ

ประเทศที่ทำสัญญาจะจัดการสืบสวน และลงโทษการสมรู้เป็น
ใจกันเองระหว่าง เจ้าหนศักรูและลูกหน สำนักงานต่าง ๆ จะ
ไ้ทำการติดต่อกันและกันรับส่งหลักฐานพยาน หรือข้อความอัน
จะเป็นประโยชน์แก่การสืบสวนและลงโทษการสมรู้เป็นใจที่กล่าววน

ประเทศที่ทำสัญญาจะเปิดโอกาสให้มีการโต้ตอบอย่างสะดวกที่สุด
โดยทางไปรษณีย์และโทรเลขระหว่างเจ้าหน และลูกหนที่ประสงค์
จะตกลงกันในเรื่องจำนวนหนสัน โดยเจ้าหนกับลูกหนเป็นผู้ออก
ค่าใช้จ่าย และโดยสำนักงานนั้น ๆ รัเห็นด้วย

สำนักงานเจ้าหนจะแจ่งให้ สำนักงาน ลูกหน ทราบจำนวนหนสันทั้ง
หมดที่มีผู้มาแสดงไว้ สำนักงานลูกหนจะแจ่งให้สำนักงานเจ้าหนทราบ
ด้วยว่า หนรายไหนลูกหนรับและหนรายไหนลูกหนไม่รับ ถ้าลูก
หนไม่รับใช้ หนสำนักงานลูกหน จะแจ่งให้ทราบ ว่าไม่รับเพราะเหตุใด

๖.

เมื่อลูกหนรับว่าเป็นหนจริงโดยเต็มจำนวน หรือแต่ส่วนใดส่วน
หน่ง สำนักงานลูกหนจะลงบาญชีเงินรายไ้ไว้ให้แก่ สำนักงานเจ้า
หนทันที และแจ่งความให้ สำนักงานเจ้าหนทราบด้วย

๓.

ภายในเวลา ๓ เดือน หรือในเวลากินกว่า ๓ เดือน ซึ่งสุดแล้วแต่สำนักงานเจ้าหนี้จะกำหนดให้ นับตั้งแต่วันได้รับแจ้งความเรื่องหนี้สินเป็นต้นไป ถ้าสำนักงานลูกหนี้ไม่คัดค้านเรื่องหนี้สินเสียให้สมควรว่า ได้รับรองหนี้สินรายนั้นโดยเต็มจำนวนและให้ลงบัญชีเงินรายได้ไว้ ในสำนักงานเจ้าหนี้ตั้งแต่บัดนั้นไป

๔.

ถ้าลูกหนี้ไม่รับรองหนี้ทั้งหมดหรือแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง สำนักงานทั้งสองฝ่ายจะได้ โต้สวนคู่ด้วยกัน และพยายามให้คู่ความทั้งสองฝ่ายตกลงกัน

๕.

สำนักงานเจ้าหนี้จะจ่ายเงินให้แก่ตัวเจ้าหนี้ตามจำนวนที่ สำนักงานลูกหนี้ลงบัญชีไว้ให้ โดยเอาเงินสำรองที่รัฐบาลของสำนักงานนั้นให้ไว้ออกไปก่อน และให้ทำตามลักษณะที่รัฐบาลกำหนดไว้ เพื่อสำนักงานจะหักเอาเงินที่เห็นว่าจำเป็น จะต้องเอาไว้สำหรับ เป็นที่ค้ำประกันเงินออกมาก่อนก็ดี ค่าใช้สอยที่ดี หรือค่าเชิงเดิน ค่าเบี้ยหนึ่งก็ด้วยเหมือนกัน

๑๐.

บุคคลใดที่ได้เรียกร้องขอให้ ชนชาติศัตรูใช้หนี้สินแล้ว ชนชาติศัตรูปฏิเสธหนี้สินโดยเต็มจำนวน หรือแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง จะต้องใช้

เงินค่าปรับเป็นดอกเบี้ยยร้อยละ ๕ ของเงินที่ปฏิเสธไว้ในสำนักงานนั้น บุคคลใดที่ได้ปฏิเสธหนี้สินทั้งจำนวน หรือแต่ส่วนใดส่วนหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลสมควร จะต้องใช้เงินค่าปรับเป็นดอกเบี้ยยร้อยละ ๕ ของเงินที่สำนักงานเห็นว่าตนปฏิเสธผิด

ดอกเบี้ยย ให้คิดตั้งแต่วันหมดกำหนดเขตที่อนุญาตไว้ในวรรค ๗ จนถึงวันที่ ยก ค่าขอให้ ไซ้หนี้เสียหรือจนถึงวันที่ได้ ไซ้หนี้กันเสร็จ

สำนักงานทุกแห่ง จะต้องจัดการเก็บเงินค่าปรับที่กล่าวมาข้างต้น ตามที่ตนมีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วย และถ้าเก็บเงินค่าปรับไม่ได้จะต้องรับผิดชอบไซ้แทนด้วย

เงินค่าปรับนี้ให้ส่งบาญชีรายชื่อให้แก่สำนักงานข้างฝ่ายอื่นตามการที่ควรได้ เพื่อจะเก็บไว้เป็นเงินช่วยค่าไซ้จ่ายต่าง ๆ ที่จะให้การเป็นไปตามข้อความเหล่านี้

๑๑.

สำนักงานทั้งสองฝ่ายจะคิดบาญชีชำระเงินกันเดือนละครั้ง เงินที่ค้างกันให้ประเทศที่เป็นลูกหนี้ชำระให้เสร็จภายใน ๗ วัน

แต่อย่างไร ๆ ก็ดี เงินที่ยังค้างอยู่สัมพันธมิตร และสหิตประเทศหนึ่งหรือหลายประเทศก็ดี ให้ยึดถือไว้จนกว่าจะได้มีการไซ้เงินทั้งหลายที่สัมพันธมิตร หรือสหิตประเทศก็ดี หรือที่คน

ชาติของสัมพันธมิตร และสหิตประเทศเป็นเจ้าหน้อยู่ในการสงคราม
ควรวนให้ สันเชิง

๑๒.

เพื่อให้เป็นการสะดวกแก่การโต้ตอบหาฤกษ์กันระหว่าง สังกัณงานทั้ง
สองฝ่าย ให้ฝ่ายหนึ่งมีผู้แทนไปประจําอยู่ณ สังกัณงานของอีก
ฝ่ายหนึ่ง

๑๓.

นอกจากจะมีเหตุพิศษ การโต้ตอบหาฤกษ์กันในเรื่องหนสันที่
เรียกร้อยให้ทำกันตามที่จะทำได้ณ สังกัณงานของลูกหน

๑๔.

ตามวณในข้อ ๒๕๖ วรรค (ข) ประเทศที่ทําสัญญาเป็นผู้รับ
ผิดชอบใช้เงินที่คนชาติของตนเป็นหน

ด้วยเหตุหน สังกัณงานลูกหนจะได้ส่งบาญชีเงิน ให้แก่ สังกัณงานเจ้าหน
เท่าจํานวนหนสันที่รับกัน ถึงแม้จะไม่สามารถเก็บจากบุคคลกิด
รัฐบาลที่เกี่ยวข้อง จะต้อง เป็นระให้ อํานาจแก่ สังกัณงาน ของตนให้
เก็บเงิน ที่รับว่าเป็นหนจากลูกหน

แม้ข้อข้อยกเว้นอย่างหนว่า บรรดาหนสันที่รับกันแล้ว และที่
ลูกหนเป็นเจงได้ รับความ สยหายในการสงครามนี้ ให้ส่งบาญชีให้
แก่ สังกัณงานเจ้าหนต่อเมื่อลูกหนผู้ที่ได้เสียหายได้ รับค่าทําชวยแล้ว

๑๕.

รัฐบาลจะต้องเป็นผู้ออกเงินค่าใช้จ่ายสำหรับที่ตั้งสำนักงานขึ้นใน
ดินแดนของตนรวมทั้งเงินเดือนผู้ช่วยทำงานด้วย

๑๖.

ในเมื่อทั้งสองฝ่ายไม่ตกลงกันว่าหนี้สินที่เรียกร้องเอานั้น เป็น
หนี้กันจริงหรือไม่ หรือเมื่อมีการทู่เถียงกันระหว่างลูกหนี้ศัตรูและ
เจ้าหนี้ศัตรู หรือระหว่างสำนักงานนั้น ๆ ก็ดี ให้นำข้อทู่เถียง
นั้นไปให้คนกลางตัดสิน ถ้าทั้งสองฝ่ายยินยอมให้ตัดสินตามข้อที่
เขาจะได้ตกลงกัน หรือมีฉันทินให้นำข้อทู่เถียงไปร้องเรียนต่อศาล
ผสมคนกลางที่จะได้จัดให้มีขึ้นไว้ตามความใน หมวดที่ ๖ ที่จะกล่าว
ต่อไปภายหลัง

ถ้าเป็นความประสงค์ของสำนักงานเจ้าหนี้แล้ว จะให้เอาข้อทู่
เถียงนั้นไปพิจารณาที่ศาลในตำบลที่ลูกหนี้ตั้งถิ่นถาวรบ้านเรือนอยู่ก็ได้

๑๗.

เงินซึ่งศาลผสมคนกลาง หรือศาลยุติธรรม หรือที่ประชุมคน
กลางตัดสินว่าเป็นหนี้กันนั้น ให้เรียกร้องเอาจากกันได้โดยทางสำนัก
งานในฐานะเดียวกับหนี้สินที่สำนักงานลูกหนี้รับว่าเป็นหนี้กัน

๑๘.

รัฐบาลที่มีฐานะเกี่ยวข้องกับ จะต้องตั้งผู้แทนให้เป็นผู้รับผิดชอบ
นำคดีของสำนักงานแห่งประเทศของตนเข้าเสนอต่อศาลผสมคนกลาง

ผู้แทนให้ มีอำนาจบังคับนาย หรือผู้รับมอบฉันทะของชาติของตนด้วย

การตัดสินจะได้เปรียบเอกสารเป็นหลัก แต่ศาลจะฟังคำคู่ความเองก็ได้ หรือจะฟังผู้รับมอบฉันทะของคู่ความที่รัฐบาลทั้ง ๒ ฝ่ายได้อนุญาตแล้วก็ได้ หรือจะฟังผู้แทนที่กล่าวมาข้างบนก็ได้ ผู้แทนให้ มีอำนาจจุมคล่ไปช่วยกันกับคู่ความ และถ้าคู่ความทั้งคดีเสียแล้ว ผู้แทนจะยกขึ้นว่าต่อสู้ไม่ได้

๑๘.

สำนักงานที่เกี่ยวข้องด้วย มีหน้าที่นำ เอกสารในความ อรรถฯ ของตน และนำข้อความต่าง ๆ มาเสนอต่อศาลผสมคนกลางเพื่อที่ศาลนั้นได้พิจารณาคดีต่าง ๆ ให้สำเร็จไปได้โดยเร็ว

๒๐.

ถ้า คู่ความ ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด อุตธรณ์ความ วินิจฉัยของสำนักงานทั้ง ๒ ฝ่าย พร้อมกันทำไว้แล้วนั้น จะต้องวางเงินประกันเป็นค่าธรรมเนียม ค่าธรรมเนียมจะคืนให้ต่อเมื่อฝ่ายที่อุทธรณ์ชนะคดี และคืนให้ตามส่วนที่ชนะ เมื่อเป็นเช่นนั้น ฝ่ายที่แพ้คดีจะต้องใช้เงินค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามส่วน หลักทวงพิพม์ที่ศาลผสมคน ฝ่ายเห็นว่าพอเพียงแล้ว ก็ให้รับไว้ได้แทนเงินวางประจำ

คดีทุกเรื่องที่นำมาขึ้นศาล ศาลจะคิดค่าตัดสินร้อยละห้าของ

จำนวนทนายฯ ค่าตัดสินฝ่ายที่แพ้ต้องเป็นผู้เสีย เว้นไว้แต่ศาลจะสั่งให้ผู้อื่นเสียก็ได้ ค่าตัดสินให้รวมเข้ากับเงินวางประจักษ์ กล่าวแล้วค่าตัดสินนี้ไม่เกี่ยวกับหลักทนายฯ

ศาลนั้นจะตัดสินให้ค่าใช้จ่ายในการที่เป็นความกันนั้น แก่คู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ได้

เงินที่จะต้องใช้จ่ายให้แก่นักตามความในวรรคนี้ ให้สงวนเอาไว้ให้แก่นักงานฝ่ายที่ชนะคดีเป็นรายหนึ่งต่างหาก

๒๑.

เพื่อให้การตัดสินเรื่องหนี้สินต่าง ๆ เป็นไปโดยรวดเร็วเมื่อเลือกตัวเงินที่อยู่ในสำนักงาน หรือศาลคนผสมกลางควรจะใช้ผู้รู้ภาษาของอีกฝ่ายหนึ่ง

สำนักงานฝ่ายหนึ่งมีสิทธิที่จะทำการโต้ตอบกับอีกฝ่ายหนึ่ง และส่งเอกสารต่าง ๆ ในภาษาของตน

๒๒.

เว้นแต่จะได้มีความตกลงระหว่างรัฐบาลเป็นการพิเศษ หนี้สินต่าง ๆ จะมีดอกเบี้ยตามข้อบังคับที่จะกล่าวต่อไป

เงินเฉลี่ยส่วนกำไร, เงินดอกเบี้ย, ฤๅเงินอื่น ๆ ที่จะได้รับเป็นงวด ๆ ซึ่งถึงลักษณะเป็นดอกเบี้ยในต้นเงินแล้ว ไม่ให้ มีดอกเบี้ยอีกต่อไป

อัตราดอกเบี้ยให้เป็นร้อยละห้าต่อปี นอกจากจะมีสัญญา

กฎหมายอาชกรรมนั้นจะให้เจ้าหน้าที่ได้รับดอกเบี้ยเป็นอัตราอย่างอื่น
ในคดีเช่นนี้ให้เจ้าหน้าที่ได้รับดอกเบี้ยตามอัตราที่ควรจะได้รับ

ดอกเบี้ยให้คิดตั้งแต่วันประกาศสงครามต่อกัน (ถ้ากำหนดวันฟัง
ถึงกำหนดต้องใช้ ในระหว่างเวลาสงคราม ก็ให้นับตั้งต้นตั้งแต่วันถึง
กำหนดใช้นั้นเป็นต้นไป) จนกว่าจะได้มีการลงบัญชีเงินรายนั้นให้
แก่สำนักงานเจ้าหน้าที่

บรรดเงินที่จะต้องใช้เป็นค่าดอกเบี้ย ให้ถือเสียว่าเป็นหนี้สิน
ที่สำนักงานรับถูกต้องแล้ว และให้ส่งบัญชีรายได้ ให้แก่สำนักงาน
เจ้าหน้าที่เหมือนหนี้สินที่รับกันแล้ว

๒๓.

ถ้ามีคำพิพากษาของศาลคนผสมกลาง ถ้าของสำนักงานบังคับว่า
หนี้สินรายได้ที่เจ้าหน้าที่เรียกร้องไม่เข้าในข้อ ๒๕๖ แล้ว เจ้าหน้าที่สิทธิ
ที่จะนำคดีนั้นไปฟ้องร้องยังศาลยุติธรรม ถ้าจะเรียกฟ้องเอาโดยวิธี
อื่นตามที่เขาจะมีโอกาสก็ได้

การที่นำคดีมาแจ้ง ยังสำนักงานเป็นการระงับเวลาที่ขาดอายุความ
ถ้าขาดกำหนดฟ้อง

๒๔.

ประเทศที่ทำสัญญาตกลงจะถือคำพิพากษาของศาลคน กลาง ๒ ฝ่าย
เป็นเด็ดขาด และจะให้ มีอำนาจบังคับกับคนชาติของตนได้

๒๕.

สำนักงนเจ้าหนไม่ยอมแจ้งหนสนไปยังสำนักงนลูกหน ถ้าไม่ยอมจัดการตามความในข้อคดีขณ ซึ่งมีประสงคจะให้เจ้าหนได้รับใช้หนได้แจ้งไว้โดยเต็มจำนวน ถ้าแต่ส่วนใดส่วนหนึ่งแล้วแต่รูปจวมก็ให้เจ้าหนสักรูมีสิทธิได้รับในสำคัญบอกจำนวนหนสนจากสำนักงน แล้วให้ม่สิทธิมีคดีไปฟ้องร้องขงโรงศาล ถ้าจัดการอย่างอื่นแล้วแต่จะมีโอกาส

หมวดที่ ๔

ทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ และผลประโยชน์

ข้อ ๒๕๗

ข้อความที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินส่วนตัว สิทธิและผลประโยชน์ส่วนตัว ในที่เงินแดนของชาติศัตรู ให้จัดการตามข้อบังคับที่กล่าวไว้ในหมวดนี้และในข้อคดีขณหมวดนี้

(ก) กิจการพิเศษใน สงคราม ซึ่งเยอรมันได้กระทำต่อ ทรัพย์สินสมบัติและวิโณกรรมสิทธิ (กำหนดไว้ในวรรค ๓ แห่งข้อคดีขณ) ซึ่งขอมันได้ใช้ในเรื่องทรัพย์สิน สิทธิและผลประโยชน์ของคนชาติสัมพันธมิตรทุกประเทศ รวมทั้งบริษัทและสมาคมซึ่งเขาทั้งหลายมีส่วนเกี่ยวข้องนั้น ถ้าการชำระมาญขณนั้นๆ ยังไม่เปนผลสำเร็จก็ให้ขติถูกลบเสียทันที ให้ทรัพย์สิน สิทธิและผลประโยชน์นั้นๆ กลับคืนไป

เป็นของเจ้าของเดิม ให้เจ้าของเดิมมีอำนาจเต็มที่ต่อไปตามความใน
ข้อ ๑๕๘

(ข) เว้นแต่จะมีข้อความอย่างอื่นกล่าวไว้ในสัญญา สัมพันธ
มิตรและสหิตประเทศถืออำนาจที่จะรักษา และคิดชำระบาญจี้จำหน่าย
ทรัพย์สินสมบัติสิทธิแลผลประโยชน์ ซึ่งในเวลาเริ่มใช้สัญญานี้เป็น
ของคนชาติเยอรมัน ฤ็ของบริษัทที่คนชาติเยอรมันกำกับอยู่ใน
ดินแดนของสัมพันธมิตร และสหิตประเทศ รวมทั้งเมืองขึ้นและ
ประเทศในความต้องการและดินแดนซึ่งยกให้ โดยสัญญา

การคิดชำระบาญจี้จำหน่ายนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายของ
ประเทศนั้น เจ้าของที่เป็นเยอรมันไม่มีอำนาจที่จะโอนทรัพย์สิน
ฤ็ผลประโยชน์เหล่านั้น ฤ็เอาไปชำระอย่างใด โดยมิได้รับ
ความรู้เห็นยินยอมของประเทศนั้น ก็ไม่ได้

คนชาติเยอรมันซึ่งได้เปลี่ยนแปลงชาติตามสัญญานี้ เป็นชาติ
หนึ่งชาติใดในจำพวกสัมพันธมิตร ฤ็สหิตประเทศ ไม่ให้ถือว่า
เป็นคนชาติเยอรมันตามความในวรรคนี้

(ค) ราคาจำนวนเงินที่จะได้อันเกิดขึ้นจกการใช้สิทธิที่กล่าว
ถึงในวรรค (ข) นั้น ให้กำหนดตามวิธีขายฤ็ราคาที่ใช้กันอยู่
ในประเทศซึ่งทรัพย์สินนั้นได้ถูกยึดไว้ ฤ็ได้คิดชำระบาญจี้จำหน่ายนั้น

(ง) ในระหว่างสัมพันธมิตร และสหิตประเทศ ฤ็คน
ชาติเหล่านั้นฝ่ายหนึ่ง กับประเทศเยอรมัน ฤ็คนชาติเยอรมันอีกฝ่าย

นั้นนั้น บรรดากิจการพิเศษในสงคราม ภาวะอิโนกรรมสิทธิ์แล้ว และกิจการอื่น ๆ ที่กล่าวถึงในวรรค ๑ และ ๓ แห่งข้อคิดท้ายนี้ ให้เป็นที่สุดเปลี่ยนแปลงไม่ได้ และให้เป็นไปตามนั้นแก่บุคคลที่มี ส่วนได้เสียด้วย ยกเสียแต่จะมีข้อยกเว้นรักษาอำนาจไว้ในสัญญา

(ง) คนชาติสัมพันธมิตรและสหิตประเทศ จะได้รับค่าทำขวัญ สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินสมบัติ สิทธิและผลประโยชน์ ส่วนบุคคลและในบริษัท ฤ็สมาคมที่ชนพวกนั้นมีหุ้นส่วนด้วยในดินแดนเยอรมันตามที่เป็อยู่เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม คฤ็ศตศักราช ๑๙๑๔ โดยความเสียหายนี้ ได้เกิดขึ้นจากกิจการอันรุนแรงที่เยอรมันได้ กระทำในการสงคราม ฤ็จากการโอนกรรมสิทธิ์ตามที่กล่าวใน วรรค ๑ และวรรค ๓ แห่งข้อคิดท้ายของหมวดนี้ คำร้องของคน เช่นว่ามาในเรื่องนี้ จะได้ไ้ส่วนกันในศาลผสมคนกลาง ซึ่งจะได้ ตัดตามความในหมวดที่ ๖ ฤ็ให้คนกลางหมู่ ๑ ซึ่งศาลนี้จะได้ เลือกลงได้รจนแล้ว จะได้กำหนดค่าทำขวัญที่ควรจะได้รับ. ค่า ทำขวัญให้ประเทศเยอรมันเป็นผู้รับใช้ และจะคิดเอาจากทรัพย์สิน บัติของชนชาติเยอรมัน ซึ่งมีอยู่ในดินแดนในปกครองของประเทศ ที่ชนชาติที่ไ้เสียหาบไปนั้นก็ได้ ทรัพย์สินนี้ให้เป็นเงินอัน หนึ่ง สำหรับศัตรูจะร้องไ้ตามความในวรรค ๔ แห่งข้อคิดท้าย ของหมวดนี้ได้ ค่าทำขวัญนี้ สัมพันธมิตรและสหิตประเทศจะจ่าย

ให้เองก็ได้ แต่จะลงบัญชีเงินจำนวนนี้ ว่าเป็นจำนวนเงินที่ประเทศเยอรมันเป็นหนี้

(๑) ถ้าคนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศมีสิทธิในสมบัติซึ่งได้ถูกโอนให้ผู้อื่นไปในเขตรเยอรมัน และคนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศนั้น มีความประสงค์จะรับสมบัตินั้นคืน ก็ให้คืนสมบัตินั้นให้แก่ผู้นั้นตามใจความแห่งวรรค (๑) ถ้าสมบัตินั้นยังเป็นอันจะคืนได้

ถ้ากรณีเป็นไปดังนี้แล้ว รัฐบาลเยอรมันต้องจัดการให้เจ้าของเดิมรับทรัพย์สินสมบัติที่ปรองดองความรับผิดชอบทั้งหมด ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นภายหลังการชำระบัญชีจำหน่ยทรัพย์สินนี้ และรัฐบาลเยอรมันต้องเป็นผู้ใช้ค่าเสียหายให้แก่พวกที่ได้ ได้รับความเสียหายจากการคืนทรัพย์สินสมบัตินั้นด้วย

ถ้าการคืนทรัพย์สินสมบัติดังกล่าวไว้ในวรรคนี้ รัฐบาลเยอรมันจะจัดไปไม่ตลอดได้แล้ว ก็ให้รัฐบาลของผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินนี้ ฤๅสำนักงานสำหรับตรวจ และใช้หนี้ดังกล่าวไว้ในข้อติดท้ายแห่งหมวดที่ ๓๓ เป็นผู้จัดการ ให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายดังกล่าวไว้ในวรรค (๑) ได้รับผลประโยชน์อย่างระอนแทนทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ ฤๅผลประโยชน์ซึ่งสูญเสียไป

ถ้ามีการคืนทรัพย์สินสมบัติดังกล่าวไว้ในข้อนี้แล้ว การใช้ค่าเสียหายดังกล่าวไว้ในวรรค (๑) ต้องลดลงตามจำนวนเงินที่เป็นราคาของ

ทรัพย์สินสมบัตินั้น และต้องคิดค่าเสียหายสำหรับกรณีที่ไม่ได้ใช้สอย
 ฤๅความชำรุดของทรัพย์สินนั้นด้วย

(ฉ) สิทธิที่กล่าวไว้ในวรรค (จ) นั้น ให้ใช้สำหรับเจ้าของ
 ทรัพย์สินผู้เป็นคนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ที่รัฐบาลไม่ได้ใช้
 ข้อบังคับ ฤๅกฎหมายเรื่องระเบียบของทรัพย์สินชนชาติศัตรู ก่อนวัน
 ลงชื่อสัญญาสงบศึก

(ช) เว้นไว้แต่การคืนทรัพย์สิน สมบัติเป็นจำนวนเงินดังกล่าวไว้ใน
 วรรค (จ) จำนวนเงินซึ่งได้รวบรวมไว้จากการขายทรัพย์สิน สิทธิและ
 ผลประโยชน์ของชนชาติศัตรูในทุกประเทศ โดยกฎหมายพิเศษ
 ระหว่างสงคราม ฤๅโดยใช้ตามความแห่งข้อนี้ ต้องให้จัดการ
 ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ในส่วนที่ประเทศที่ใช้ตามความแห่งหมวดที่ ๓ กับข้อติด
 ท้าย จำนวนเงินที่ได้มาดังกล่าวไว้ข้างบนนั้น ให้มอบแก่ประเทศ
 ที่เจ้าของทรัพย์สินเป็นคนชาตินั้น ทางสำนักงานสำหรับตรวจ และ
 ใช้ซึ่งประเทศนั้นได้ขอร้อง ถ้าเมื่อหักหน้อออกแล้ว ยังมีจำนวน
 เงินเหลือเป็นของประเทศเยอรมัน ก็ให้จัดการไปตาม ความ
 ในข้อ ๒๔๓

(๒) ในส่วนประเทศที่ไม่ใช้ตามความแห่งหมวดที่ ๓ กับข้อติด
 ท้าย จำนวนเงินที่ได้มาสำหรับทรัพย์สิน สิทธิ ผลประโยชน์ และ
 เงินสดของคนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ซึ่งประเทศ

เยอรมันยัดไว้ต้องให้ใช้แก่ผู้พลวรับ ภายใต้อำนาจของผู้นั้นทันที
 แต่จำนวนเงินสำหรับทรัพย์สิน ผลิตประโยชน์และเงินตราของ
 ชาวเยอรมัน ซึ่งอยู่ในเมืองของรัฐบาลสัมพันธมิตร ภายใต้อำนาจ
 ประเทศ ให้รัฐบาลนั้นจัดการไปตามกฎหมายและข้อบังคับซึ่งตั้ง
 ขึ้น แลจำนวนเงินจะใช้จ่ายสำหรับค่าเสียหายและหนี้ที่กำหนดไว้
 ในข้อสัญญาในวรรคที่ ๔ ของข้อติดท้ายก็ได้ ทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ
 ดอกเบี้ย ภายใต้อำนาจที่ไม่ได้ใช้จ่ายดังกล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ให้
 สัมพันธมิตร ภายใต้อำนาจประเทศนั้นยัดไว้ก็ได้ แต่ถ้ายัดไว้ดังนี้
 ก็ให้จัดการไปตามข้อ ๒๔๓

ในการชำระบัญชีอันจะจัดขึ้นในประเทศที่ตั้งขึ้นใหม่ซึ่งได้ลง
 ชื่อสัญญาสันติภาพอยู่ในพวกสัมพันธมิตร และสหภาพประเทศ
 ภายใต้อำนาจที่ไม่มีส่วน ควรจะรับเงินที่ชดเชยจากประเทศเยอรมันก็ตี
 จำนวนเงินที่มีจากการชำระบัญชีอันนั้น ต้องจ่ายให้แก่เจ้าของ
 ทรัพย์สินโดยตรง แต่ต้องทำตามข้อบังคับของกรรมการคิดเงินค่าเสียหาย
 ในสัญญา คือ หมายควมถึงข้อ ๒๓๕ และข้อ ๒๖๐ แม้ข้อ
 สำคัญเมื่อเจ้าของทรัพย์สินร้องขอ ถ้าศาลผสมกลาง ซึ่งกล่าวไว้
 ในหมวดที่ ๖ แห่งภาคนี้ ภายใต้อำนาจซึ่งศาลนั้นจะจัดตั้งขึ้น มีความ
 เห็นว่ารัฐบาลที่เกี่ยวข้องในเรื่องจำนวนเงินรายนี้ ได้ประพฤติเกลี้ย
 ใหลราคาทรัพย์สินนั้นต่ำกว่าจำนวนเงินที่สมควร ศาลนั้น ภายใต้อำนาจ

มาตรา ๖๖๖

นั้น ก็มีอำนาจบังคับให้ประเทศที่ว่มนั้น ไร้ค่าเสียหายแก่เจ้า
ของทรัพย์สินตามสมควร

(๙) รัฐบาลเยอรมันรับสัญญาไว้ จะเป็นผู้ไร้ค่าเสียหายให้
แก่คนชาติเยอรมันในการที่ทรัพย์สิน สิทธิ ฤพลประโยชน์ของชาว
เยอรมันในประเทศสัมพันธมิตร ได้ถูกยึดไว้ ฤขายไป

(๑๐) จำนวนเงินภาษี และธรรมเนียมซึ่งรัฐบาลเยอรมันได้
เก็บ ฤจะได้เก็บจากทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของคนชาติ
สัมพันธมิตร ฤสหิตประเทศตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน คฤศต
ศักราช ๑๙๑๘ จนถึง ๓ เดือน ภายหลว้นใช้สัญญานี้ ฤเก็บจาก
ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ซึ่งถูกยึดไว้ โดยกิจการพิเศษใน
สงคราม จนถึงวันที่จะคืนทรัพย์สินนั้นตามสัญญานี้ ต้องให้คืนให้แก่
เจ้าของทั้งสิ้น

ข้อ ๒๕๘

ในส่วนทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ และผลประโยชน์ทั้งของบริษัและ
สมาคมเป็นเจ้าของ ซึ่งคนชาติสัมพันธมิตรแต่ละสหิตประเทศ จะ
ได้รับคืนตามข้อ ๒๕๗ วรรค (ก) หรือวรรค (จ) รัฐบาลเยอรมัน
รับสัญญาดังต่อไปนี้

(ก) จะให้ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของคนชาติสัมพันธ
มิตรฤสหิตประเทศ มีสิทธิเต็มตามที่ตามกฎหมายเสมอ เหมือน
ทรัพย์สิน สิทธิและผลประโยชน์ของคนชาติเยอรมัน ตามกฎหมายที่

~~.....~~

ให้อยู่ก่อนการสงคราม เว้นไว้แต่จะมีข้อยกเว้นกล่าวไว้ในสัญญา
สันติภาพ

(ข) จะไม่กระทำการให้ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของคน
ชาติสัมพันธมิตร ถูกยึดประเทศเสื่อมเสียไปในทางกฎหมาย ซึ่ง
จะไม่ให้เสมอหน้ากันในทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของคน
ชาติเยอรมัน และถ้ามีการไม่เสมอกัน ดังกล่าวไว้แล้ว จะใช้
ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของทรัพย์สินด้วย

ข้อคิดต่อท้าย

๑.

ตามความของวรรค (ค) แห่งข้อ ๒๕๗ คำสั่งต่างๆ และข้อ
บังคับเรื่องให้เลิกกิจการหรือเลิกบริษัท ถูกสั่งและคำสั่งสันของ
ศาลใดๆ ถูกกรรมใดในรัฐบลาใด ๆ ที่ได้ที่สัญญาสันติภาพนี้ ได้
ออกแล้วถูกควรออกเรื่องทรัพย์สินสมบัติ สิทธิและผลประโยชน์ของ
ชนชาติศัตรูโดยกฎหมายสงครามให้คงใช้ได้ทั้งหมด ผลประโยชน์
ของประชาชนทั่วไปต้องถือว่า ได้จัดการไปแล้ว ตามคำสั่งเรื่อง
ทรัพย์สิน ถูกผลประโยชน์ที่ผู้นั้นเกี่ยวข้องด้วย แม้จะไม่ได้กล่าวถึง
ผลประโยชน์นั้น โดยเฉพาะในคำสั่งก็ดี อย่างไรก็ตามมีแผนหาเรื่องกร
โอนทรัพย์สิน สิทธิและผลประโยชน์ตามคำสั่งที่กล่าวไว้แล้ว การทุก
อย่างที่เจ้าพนักงานได้กระทำไว้แล้วในเรื่องสมบัติ ถูกกิจการ

๕

.....

ภาวะวิบัติใดๆ จะเป็นการได้สวน ยึด บังคับจัดการ ไข่ เรียกเอา
 ตรวจตรา ฎาเลิกการขายฎาวิธีจัดการในสมบัติ สิทธิ และผลประ
 โยชน์ รวมการเก็บและชำระหนี้สิน การใช้จ่าย เงินรายจ่ายฎากการที่
 อื่นที่ได้เป็นไปตามคำสั่งและคำตัดสินของศาล ฎากกรมของรัฐบาลที่ได้
 ทำสัญญา ตามกฎหมายระหว่างสงคราม เรื่องทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ
 และผลประโยชน์ของชนชาติศัตรู เป็นการถูกต้องทั้งสิ้นด้วยหากว่า
 การที่กล่าวไว้ข้างบน ไม่เป็นเหตุให้สมบัติซึ่งคนชาติสัมพันธมิตรและ
 สหิภพประเทศได้รับ ฎาขอโดยสุจริตตามกฎหมายของประเทศนั้น
 มีความเสียหายไปได้

ข้อความแห่งวรรคนี้ ไม่หมายความว่าถึงกรณีที่เจ้าพนักงานเยอรมัน
 ได้กระทำอย่างกล่าวมาข้างบนนี้ ในเขตแดนที่กองทัพเยอรมันได้ยึด
 ไว้ และไม่หมายความว่าถึงกรณีที่เยอรมันได้กระทำตั้งแต่วันที่ ๑๑
 พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ ด้วยการเหล่านี้ ไม่ถูกต้องใช้ไม่ได้
 ทั้งสิ้น

๒.

ห้ามไม่ให้รัฐบาลเยอรมัน ฎาคนชาติเยอรมันฟ้องร้องรัฐบาล
 หนึ่งรัฐบาลใด พวกสัมพันธมิตร ฎาสหิภพประเทศ ฎาเจ้า
 พนักงานผู้หนึ่งผู้ใดของรัฐบาลเหล่านี้ ในเรื่องกรณีที่ได้กระทำไป
 ฎาที่ละเลยเสียไม่ได้กระทำอย่างใด ๆ ในส่วนทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ
 และผลประโยชน์ของเยอรมันระหว่างสงคราม ฎามือเตรียมกระทำ

สงคราม และห้ามไม่ให้ฟ้องร้องผู้หนึ่งผู้ใด ในเรื่องการที่ผู้หนึ่ง
ได้ทำฤๅละเลยเสียไม่ได้ทำ โดยตามที่จัดการพิเศษในสงคราม
ฤๅตามกฎหมายข้อบังคับของรัฐบาลใด ๆ ในพวกสัมพันธมิตร
และสหิตประเทศนั้น

๓.

ในข้อ ๒๕๗ กับข้อกิตติขณความที่ว่า การพิเศษในสงคราม
หมายความถึงการที่จัดให้ เป็นไปทั้งปวง จะเป็นไปตามกฎหมาย
ฤๅข้อบังคับฝ่ายราชการ ฤๅฝ่ายตุลาการ ฤๅอย่างอื่น ๆ ในเรื่อง
ทรัพย์สินสมบัติของชนชาติศัตรูที่จัดไปแล้ว ฤๅที่จะยังทำต่อไป อัน
เป็นการที่ให้ย้ายอำนาจจากเจ้าของทรัพย์สินในการปกครอง แต่ไม่
ทำลายสิทธิของเจ้าของทรัพย์สิน เช่น การดูแลชั่วคราว การยึดทรัพย์ฤๅ
การต่าง ๆ ซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำแล้ว ฤๅจะทำเพื่อยึดทรัพย์สินสมบัติของ
ชนชาติศัตรู สำหรับเหตุต่าง ๆ ไม่ว่าในสถานที่แห่งใด ๆ การที่กล่าว
ไว้แล้วนี้หมายความถึง กิจสั่งอายัดทรัพย์สิน กิจสั่งอื่น และประกาศ
ของกรมแลศาลของรัฐบาล ซึ่งเป็นฐานะ เรื่องทรัพย์สินสมบัติ ของชนชาติ
ศัตรู ทั้งการที่เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์สินชนชาติศัตรูได้ทำไปแล้ว
เช่นการใช้หนสนับ เรียกหนับ จับค่าใช้สรอย ฤๅเก็บค่าธรรมเนียม

การโอนกรรมสิทธิ์นั้นหมายความว่า การที่เป็นเหตุโอนทรัพย์สิน
ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่ชนชาติ ศัตรูโดยไม่ต้องรับอนุญาตจาก เจ้าของเดิม
เช่นการขาย การชำระบัญชี ฤๅย้ายเจ้าของ ฤๅการลบล้างอำนาจ
กรรมสิทธิ์ และใบประกัน

๔.

ในจำนวนเงินที่เกิดขึ้นจากการ ขายทรัพย์สิน สมบัติของ ชนชาติเยอรมันในประเทศใดประเทศหนึ่งของสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ในชั้นแรกประเทศนั้น มีอำนาจหัก จำนวนเงินออกใช้ค่าเสียหายใน ส่วนทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของชนชาติของตน นับ ทั้งของบริษัทแลสมาคมที่มีผลประโยชน์อยู่ด้วย ฤๅค่าใช้หนี้ซึ่งคนชาติ เยอรมันเป็นลูกหนี้ ฤๅค่าเสียหายจากความประพฤติของรัฐบาลและ เจ้าพนักงานเยอรมัน ตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ค. ศ. ๑๙๑๔ ฤๅก่อน รัฐบาลนั้น ได้ประกาศสงคราม การกำหนดจำนวนเงินค่าเสียหาย เช่นว่านี้ ให้คนกลางซึ่งมิสเตอร์ กุสตาฟ อเดอร์ เป็นผู้ตั้ง ถ้า ท่านผู้นั้นเต็มใจจะตั้งขึ้นให้ยุติสิ้น ถ้าท่านผู้นั้นไม่ยอมตั้งคนกลาง นั้นแล้ว ก็ให้ศาลผสมคนกลางตั้งกล่าวไว้ในหมวดที่ ๖ เป็นผู้ตั้ง

อนึ่งในชั้นที่สองสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศดังกล่าวไว้ข้าง บน มีอำนาจหักเงินจำนวนออกใช้ค่าเสียหายในส่วนทรัพย์สิน สมบัติ สิทธิ และผลประโยชน์ของชนชาติของตนซึ่งอยู่ในเขต ของศัตรูอื่น (นอกจากเยอรมัน) ถ้าประเทศศัตรูนั้นยังไม่ได้จัด การใช้ค่าเสียหาย

๕.

ถึงแม้ว่ามีควมกล่าวอยู่ในข้อ ๒๕๗ อย่างไรก็ดี ถ้าก่อน สงครามครั้ง^๕นี้ บริษัทหนึ่งบริษัทใดซึ่งตั้งขึ้นในเขตของสัมพันธมิตร

ฤๅสหิตประเทศ มีสิทธิร้องขอให้ห้แก่เขาในประเทศอื่น ๆ เสมอ
 เหมือนกับสิทธิของบริษัทอื่นหนึ่ง ซึ่งบริษัทที่ว่ามาก่อนนั้นเป็นผู้
 ปกครองอยู่ในประเทศเยอรมัน ฤๅมีวิธีพิเศษในการสร้างสิ่งของ
 สำหรับเขาในประเทศอื่น ๆ แล้ว บริษัทของสัมพันธมิตร ฤๅสหิต
 ประเทศ มีสิทธิผู้เดียวในการใช้ตราหรือค้เขาในประเทศอื่น ๆ
 นั้น และบริษัทเยอรมันไม่มีสิทธินี้เลย และสิทธิในการสร้างสิ่งของ
 เหล่านี้ในประเทศเยอรมันนั้น ต้องคืนให้แก่บริษัทที่ว่ามาข้างต้น
 นั้น จะมีกฎหมายเป็นการพิเศษ ระหว่างสงคราม ของรัฐบาลเยอรมัน
 ใน ร่องหุ้นส่วนทรัพย์สินสมบัติของบริษัทในประเทศเยอรมัน ที่กล่าวมา
 ข้างหลังนี้ก็ดี ก็ยังไม่สามารถจะทำลายสิทธิของบริษัทที่กล่าวมาข้าง
 ต้นนั้นได้ ถ้าบริษัทที่กล่าวข้างหลังร้องขอบริษัทที่กล่าวก่อนแล้ว ก็
 ให้ส่งตัวอย่างให้แก่บริษัทที่กล่าวข้างหลังนั้น ทำสิ่งของตามวิธีเดิม
 สำหรับจำหน่ายในประเทศเยอรมันได้

๖.

จนถึงเวลาที่ทรัพย์สินสมบัติให้แก่เจ้าของเดิมตามข้อ ๒๕๗ รัฐบาล
 เยอรมันต้องรับผิดชอบในการรักษาทรัพย์สิน สิทธิและผลประโยชน์
 ของคนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ทั้งบริษัทและสมาคม
 ของคนชาติอื่น ที่มีหุ้นส่วน ซึ่งต้องถูกบังคับในกิจการพิเศษต่าง ๆ
 ในสงครามจากรัฐบาลเยอรมัน

~~กฏกระทรวงกำหนดการขึ้นทะเบียนและค่าธรรมเนียมสำหรับรถจักรยานยนต์~~

๓.

ภายในกำหนดหนึ่งปี ตั้งแต่วันใช้สัญญาสันติภาพนี้ รัฐบาล
ต่าง ๆ ของสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ จะชี้ให้ทราบชัดเจนว่า
ทรัพย์สิน สิทธิ ฤๅผลประโยชน์อันใดที่ประสงค์จะให้ทำการตามสิทธิ
ดังกล่าวไว้ในข้อ ๒๘๗ วรรค (จ)

๔.

การคืนทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ตามข้อ ๒๘๗ นั้น ให้
รัฐบาลเยอรมัน ฤๅเจ้าพนักงานผู้แทนเป็นผู้จัดการ ถ้าผู้ที่เกี่ยวข้อง
ของแก่ทรัพย์สินนั้น มีความประสงค์ เจ้าพนักงานเยอรมันต้องยื่น
รายการอย่างละเอียดในการที่พนักงานฝ่ายตุลาการได้ทำไปนั้น และ
การขอทราบรายการนั้นขอได้ ไม่ว่าในเวลาใด ภายหลังจากใช้สัญญา
สันติภาพนี้

๕.

จนกว่าจะถึงวันที่ทำการชำระบัญชีเสร็จสิ้น ดังกล่าวไว้ในข้อ
๒๘๗ วรรค ข) ทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ และผลประโยชน์ของชาว
เยอรมัน ต้องอยู่ใต้บังคับของกิจการพิเศษในสงคราม ซึ่งมีอยู่แล้ว
หรือจะมีขึ้น

๖.

ภายในกำหนด ๖ เดือน ตั้งแต่วันใช้สัญญาสันติภาพนี้ รัฐบาลเยอรมัน
ต้องยื่นให้แก่รัฐบาลสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศทุกประเทศ ใบ

ประกัน ใบสำคัญ ใบโฉนด ฤๅหนังสือสำคัญอย่างอื่น ๆ ซึ่งคน
ชาติเยอรมันถือไว้ ในกรณีที่เกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ และ
ผลประโยชน์ซึ่งอยู่ในเขตแดนของสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ
ทั้งใบหุ้นส่วน ใบกู้เงินต่าง ๆ และใบสำคัญต่าง ๆ ของบริษัทซึ่งได้ตั้ง
ขึ้นตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ

ถ้าสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศใด ๆ มีความประสงค์ขอให้ส่ง
เมื่อใด ๆ รัฐบาลเยอรมันต้องส่งรายการเรื่องทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ
และผลประโยชน์ของคนชาติเยอรมันในสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประ
เทศนั้น ๆ รายการอื่นใดที่ทำกิจที่เกี่ยวข้องแก่ทรัพย์สิน สิทธิ และผล
ประโยชน์นั้นตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม คฤสศศักราช ๑๙๑๔

๑๑.

ศัพท์ว่า ผลประโยชน์เงินสด นั้นหมายความว่าเงินฝากฤๅตัวเงิน
ทุกชนิดที่มีในบัญชีก่อน ฤๅภายหลังสงคราม ทั้งเงินรายได้และ
ดอกเบี้ย ผลประโยชน์และกำไร ของเงินฝากที่เจ้าพนักงานผู้ดูแล
แล ฤๅเจ้าพนักงานยึดทรัพย์สินได้เก็บแทนเจ้าของเดิม แต่ไม่หมาย
รวมถึงเงินฝากของสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ฤๅเมืองขึ้น
มณฑล ฤๅนครวิบาลของสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ

๑๒.

ผลประโยชน์เงินสดของคนชาติประเทศ ที่ทำสัญญาสันติภาพนั้น
นับทั้งของบริษัทและสมาคมนี้ ถ้าเจ้าพนักงานรักษาทรัพย์สินชาติศัตรู

ถ้าเจ้าพนักงานอื่น ผู้มีอำนาจจัดการทรัพย์สิน ได้นำไปทำผลประโยชน์
 อีกต่อหนึ่งแล้ว ต้องให้งดเลิกเสีย และต้องคืนจำนวนเงินสดรายน
 ทุกราย ไม่นับว่าเป็นเอาไปทำผลประโยชน์อันใดเลย

๓๓.

ภายในกำหนด ๑ เดือน นับแต่วันใช้สัญญานี้ ถ้าเมื่อมีการร้องขอ
 ขึ้นเวลาใด ๆ รัฐบาลเยอรมันต้องส่งให้แก่รัฐบาลของสัมพันธมิตร
 และสหิตประเทศ บัญชี, ใบสำคัญ, จดหมายเหตุ, หนังสือสำคัญ
 และข้อความต่าง ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอยู่ในประเทศเยอรมัน
 และซึ่งเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ และผลประโยชน์ของคนชาติ
 สัมพันธมิตร และสหิตประเทศ ทั้งที่เกี่ยวข้องแก่บริษัท ฤาสมาคม
 ของคนชาติสัมพันธมิตร และสหิตประเทศ ซึ่งต้องประพฤติตาม
 ข้อบังคับกิจการพิเศษในสงคราม ถ้าถูกโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้อื่น
 ในเขตเยอรมัน ถ้าในเขตที่ประเทศเยอรมัน กับพวกของ
 เยอรมันยึดไว้

รัฐบาลเยอรมันรับประกันว่า เจ้าพนักงานผู้กำกับ, เจ้าพนักงาน
 ตรวจ, ผู้จัดการ, เจ้าพนักงานผู้รักษาทรัพย์สิน, ผู้บอขายดี, ผู้ชำระ
 ทรัพย์สิน, กับผู้รับทรัพย์สิน จะต้องรับผิดชอบในการที่จะส่งหนังสือต่าง ๆ
 ดังกล่าวไว้ในให้ครบบริบูรณ์ และรับว่าบัญชีและรายงานนั้นถูก
 ต้องทุกประการ

๓๔.

ความในข้อ ๒๕๗ และข้อติดท้ายนี้ เกี่ยวในเรื่องทรัพย์สินสมบัติ

สิทธิ และผลประโยชน์และเงินที่ได้จากการชำระบำนาญ ใน ประเทศศัตรูนั้น ไซ้ต่อเงินหนี้ เงินรายได้ต่าง ๆ และกับเงินหมวด ที่ ๓ นั้นกล่าวถึงวิธีไซ้เงินเท่านั้น

ในความตกลงต่าง ๆ ดังกล่าวไว้ในข้อ ๒๕๗ ระหว่างรัฐบาล เยอรมันแลสัมพันธมิตร และสหิตประเทศ กับหัวเมืองขึ้น เมืองอยู่ในบ็องกัน ฤห้วเมืองใหญ่ของอังกฤษ ฤาอินเดียนฝ่าย อังกฤษนั้น ถ้าประเทศและเมืองขึ้นใด ๆ ไม่ได้แจ้งความให้ทราบ ว่า จะประพฤติตามความแห่งหมวดที่ ๓ แล้ว ก็ให้ไซ้ในระหว่าง คนชาตินั้น ๆ เพียงข้อความในหมวดที่ ๓ ที่ว่าด้วยการไซ้ หนี้ด้วย เงินที่ไซ้กันอยู่ กับเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน และดอกเบี้ย เว้นไว้แต่ ประเทศนั้น ๆ จะแจ้งความให้รัฐบาลเยอรมันทราบ ภายในกำหนด ๖ เดือน ตั้งแต่วันไซ้สัญญาสันติภาพน ว่าจะไม่ไซ้ตามความข้อนั้น

๑๕.

ความในข้อ ๒๕๗ กับข้อติดท้ายนี้ ไซ้ได้ถึงทรัพย์สินสมบัติต่าง ๆ ในของซึ่งทำขึ้น ในหนังสือที่แต่งขึ้น ฤาในฝีมือช่าง ที่เกี่ยวข้องแก่ การชำระบำนาญทรัพย์สินสมบัติ สิทธิ และผลประโยชน์ ทั้งวิรัชฤา กิจธุระตามกฎหมายพิเศษระหว่างสงครามของสัมพันธมิตร ฤาสหิต ประเทศฤาตามความในข้อ ๒๕๗ วรรค (ข)

หมวดที่ ๕

สัญญาการค้าขายต่าง ๆ กำหนดเวลาอายุความ
และคำพิพากษาต่าง ๆ

ข้อ ๒๕๕

(ก) ข้อสัญญาต่าง ๆ ระหว่างผู้ที่เป็นข้าศึกกันต้องนับว่าขาดกันตั้งแต่เวลาเมื่อสองฝ่ายผู้ทำสัญญาเป็นข้าศึกกัน เว้นไว้แต่สัญญาซึ่งเกี่ยวข้องแก่หนี้สิน ฎาเรื่องเงินทอง ซึ่งควรดำเนินตามการชกเว้น และข้อบังคับพิเศษสำหรับสัญญาพิเศษ ฎาสัญญาบางชนิดตั้งจะกล่าวต่อไปในข้อนี้ ฎาในความติดต่อกันของข้อนี้

(ข) สัญญาอย่างใด ซึ่งต้องการให้สำเร็จแก่ ประโยชน์ทั่วไปในระหว่าง ๖ เดือน นับตั้งแต่วันใช้สัญญาสันติภาพนี้ ถ้าผู้หนึ่งที่ได้กระทำสัญญานั้น เป็นคนชาติสัมพันธมิตร และสหิตประเทศ และถ้าประเทศใดประเทศหนึ่งในหมู่สัมพันธมิตรเห็นสมควรว่าใช้ได้ ก็ให้ยกเว้นเสียจากการที่จะเลิกสัญญานั้น ตามข้อนี้

ถ้าการที่ทำไปตามสัญญาชนิดนี้ ทำให้ฝ่ายหนึ่งมีความเสียหายโดยเหตุที่การ และวิธีค้าขายในเวลานี้ ได้เปลี่ยนแปลงมากแล้ว ให้ศาลผสมคนกลาง ดังกล่าวไว้ในตอนที่ ๖ มีอำนาจตัดสินให้ผู้เสียหายได้รับค่าเสียหายตามสมควร

(ค) โดยเหตุที่กฎหมายของประเทศสหปาลีรัฐอเมริกา บราซิล

และญี่ปุ่น มีใจความแย้งกันต่อข้อที่กล่าวไว้^๕ ข้อ ๓๐๐ และ ข้อที่ตัดท้ายไม่ควรใช้สำหรับสัญญาระหว่างคนชาติสามประเทศนี้ กับ คนชาติเยอรมัน ข้อ ๓๐๕ นั้น ไม่ใช่แล้วรัฐบาลสหประชาชาติ อเมริกา ญี่ปุ่น และอเมริกา

(ข) เนื้อความในข้อนี้กับข้อที่ตัดท้ายต่อไป จะไม่ใช่กับสัญญา ระหว่างพวกซึ่งเป็นข้าศึกกัน โดยเหตุที่พวกนั้นอยู่ในเขตซึ่งเปลี่ยน การปกครอง ถ้าพวกนั้นได้แปลงชาติเป็นชาติหนึ่งชาติใดในหมู่ สัมพันธมิตร และสหิตประเทศ ตามสัญญาสันติภาพ^๕ และจะไม่ ใช้กับสัญญาระหว่างคนชาติสัมพันธมิตร และสหิตประเทศ ซึ่งถูก ห้ามการค้าขายโดยเหตุที่ฝ่ายหนึ่งอยู่ในเขตซึ่งข้าศึกยึดไว้

(ง) ใจความแห่งข้อสัญญานี้ และข้อที่ตัดท้ายต่อไป ไม่ทำลาย สัญญาระหว่างพวกศัตรู ถ้าสัญญานี้^๕ ได้รับอนุญาตของรัฐบาลใด รัฐบาลหนึ่ง ซึ่งได้กระทำสงครามครั้ง^๕

ข้อ ๓๐๐

(ก) บรรดากำหนดเวลาอายุกรรม ถูกกำหนดเวลาควรพ้อง ความซึ่งเป็นคดีกันอยู่ก่อนสงคราม ถูกเมื่อประกาศสงครามแล้ว ในประเทศของผู้ที่สัญญานี้ ในการที่เกี่ยวกับศัตรูอย่าให้นับเวลา ที่เป็นสงครามกันอยู่ด้วย อายุของสัญญาและคดีต่าง ๆ^๕ นควรดำเนินการต่อไปอย่างเดิมได้อย่างเร็วที่สุด ภายในกำหนด ๓ เดือนภาย หลังวันใช้สัญญาสันติภาพ^๕ ข้อที่กล่าวไว้^๕ นี้ให้ ใช้สำหรับกำหนด

~~.....~~

การใช้ดอกเบี้ย ฎาโบหุ้นส่วน และสำหรับใช้หนี้ใบประกันต่างๆ ด้วย

(ข) ถ้าคนชาติสัมพันธมิตร ฤาสหิตประเทศ ได้มีความเสียหายจากข้อบังคับต่างๆ ของรัฐบาลเยอรมัน โดยเหตุที่ไม่ได้กระทำตามข้อบังคับของรัฐบาลเยอรมัน ถ้าคดีนั้นไม่อยู่ในอำนาจศาลของสัมพันธมิตร ฤาสหิตประเทศ ก็ให้ศาลผสมคนกลาง ดังกล่าวไว้ในตอนที่ ๖ มีอำนาจพิจารณาคดีได้

(ค) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดที่เป็นคนชาติสัมพันธมิตร ฤาสหิตประเทศ พ้องร้องขึ้น ศาลคนกลางสองฝ่ายมีอำนาจออกคำสั่งให้ได้รับสิทธิอย่างเดิม ซึ่งได้มีความเสียหายจากข้อบังคับที่กล่าวไว้ในวรรค (ข) เมื่อเป็นการสมควรจะทำได้

ถ้ากรณีคดีนั้นเป็นการไม่สมควร ฤาจะเป็นไปไม่ได้แล้ว ศาลผสมคนกลาง มีอำนาจตัดสินให้รัฐบาลเยอรมันใช้เงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายนั้น

(ง) ถ้าสัญญาระหว่างศัตรูซึ่งขาดกันเพราะฝ่ายหนึ่งไม่ได้กระทำตาม ฤาเพราะมีข้อใดข้อหนึ่งในสัญญานั้น ผู้ที่ได้มีความเสียหายจะฟ้องศาลผสมคนกลางได้ ศาลคนกลางสองฝ่ายมีอำนาจ ดังกล่าวไว้ในวรรค (ค)

(จ) ข้อความต่างๆ ในวรรคต่างๆ ของข้อนี้ให้ใช้ได้สำหรับคนชาติสัมพันธมิตร และสหิตประเทศที่ได้มีความเสียหายจากข้อบังคับ

ของรัฐบาลเยอรมัน ในเขตที่ประเทศเยอรมันยึดไว้ เมื่อผู้ใด มีความเสียหายยังมิได้รับเงินค่าเสียหายนั้น

(จ) รัฐบาลเยอรมันต้องจ่ายเงินค่าทำขวัญแก่ผู้ใด ๆ ที่ใดมีความเสียหายจาก คำตัดสินของศาลผสมคนกลาง ที่ให้ถิ่นทรัพย์สิน ต่อ เจ้าของเดิม ตามความแห่งวรรคข้างบนของข้อนี้

(ฉ) ในส่วนหนังสือต่าง ๆ ที่ให้ ใช้เงินกันนั้น กำหนด ๓ เดือน ดังกล่าวไว้ในวรรค (ก) ควรตั้งต้นแต่วันที่ยกเลิกข้อบังคับพิเศษ เรื่องหนังสือต่าง ๆ ที่ให้ ใช้เงินกันนั้นในเขตของรัฐบาลต่าง ๆ ที่ใด กระทำสงคราม

ข้อ ๓๐๑

ในระหว่างพวกศัตรู ส่วนที่เกี่ยวข้องหนังสือต่าง ๆ ที่ให้ ใช้เงินกันนั้น แม้จะได้ยื่นหนังสือนั้น เข้าไปที่ดี ฤฯ ยื่นใบแจ้งความช้ำไปที่ดี ฤฯ ยื่นใบขัดข้อง ฤฯ การที่ไม่ได้ทำตามข้อบังคับก็ดี ก็ไม่เป็นเหตุให้ สิทธิของหนังสือต่าง ๆ ที่ให้ ใช้เงินกันนั้น เสียหายไปได้

ถ้ากำหนดเวลาสำหรับส่งหนังสือต่าง ๆ ให้ ใช้เงินกัน ฤฯ สำหรับ ส่งใบแจ้งความเรื่องขัดข้องต่าง ๆ ฤฯ สำหรับผู้ที่ควรยื่นใบชนิดที่ กล่าวไว้แล้วข้างบนยังยื่น ใบนั้น ไม่ได้ ในระหว่างเวลาการสงคราม ก็ ให้ผู้ยื่นจัดการยื่น ใบจ่าย ใบแจ้งความ และใบขัดข้องภายใน กำหนดสามเดือนภายหลังจากวันใช้สัญญาสันติภาพ

ข้อ ๓๐๒

คำพิพากษาแห่งศาลของสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ซึ่งเป็นไปตามสัญญาสันติภาพนั้น ให้ใช้ได้ในประเทศเยอรมันเป็นเดชะชาติ โดยไม่ต้องให้ศาลเยอรมันออกคำสั่งชี้

ถ้าในระหว่างสงครามศาลเยอรมันได้ออกคำพิพากษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับแก่นชชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ผู้เป็นคนที่ไม่สามารถจะสู้ความ แก่ความได้ คนชาติสัมพันธมิตรและสหิตประเทศ ซึ่งได้มีความเสียหายนั้น จะต้องได้รับค่าทำขวัญตามคำตัดสินของศาลผสมคนกลาง ดังกล่าวไว้ในตอนที่ ๖

ถ้าแก่นชชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศนั้น ร้องขอการทำขวัญอย่างว่ามาข้างบนแล้ว ศาลผสมคนกลางมีอำนาจสั่งให้คดีนั้นกลับคืนเป็นไปดังเมื่อก่อนศาลเยอรมันออกคำพิพากษา

ค่าทำขวัญดังกล่าวไว้นั้น คนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศซึ่งได้มีความเสียหายร้องขอได้จากศาลผสมคนกลาง เมื่อผู้นั้นยังมิได้รับค่าทำขวัญอย่างหนึ่งอย่างใด

ข้อ ๓๐๓

เพื่อประโยชน์อธิบาย ให้ชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวแก่หมวดที่ ๓ หมวดที่ ๔ หมวดที่ ๕ และหมวดที่ ๗ คำว่า ระหว่างสงครามนั้น หมายความว่าสำหรับสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ว่ากำหนดเวลาดังแต่ประเทศนั้นได้ประกาศสงครามแก่ประเทศเยอรมัน จนถึงวันใช้สัญญาสันติภาพนั้น

ข้อคิดท้าย

๑. ข้อความทั่วไป

๑.

ความหมายแห่งข้อ ๒๕๕ ข้อ ๓๐๐ ข้อ ๓๐๑ มีอยู่ด้วยว่าฝ่ายผู้
 ที่ทำสัญญาซื้อขายกันต่าง ๆ นั้น ให้นำว่าเป็นข้อต่อกันตั้งแต
 วันที่ฝ่ายหนึ่งถูกห้ามไม่ให้กระทำการค้าขายต่อกัน โดยกฎหมาย
 ฎาข้อห้ามข้อใดข้อหนึ่งตั้งแต่วันดังกล่าวไว้ซึ่งบนนั้น

๒.

สัญญาซื้อขายต่าง ๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้ คงใช้ได้ต่อไป และ
 อย่าให้เลิกเสียตามข้อ ๒๕๕ แต่ไม่เป็นเหตุให้สิทธิในข้อ ๒๕๗ (ข)
 แห่งหมวดที่ ๔ เสียไปได้ สัญญาดังกล่าวต่อไปนี้ใช้ได้ แต่
 ต้องดำเนินไปตามกฎหมายบ้านเมืองและข้อบังคับซึ่งสัมพันธ์มิตร และ
 สหิตประเทศได้มีขึ้นในระหว่างสงคราม และตามข้อความของสัญญา
 ค้าขายต่าง ๆ นั้น คือ

(ก) สัญญาโอนอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ เมื่อทรัพย์สิน
 นั้นได้โอนกันแล้ว ก่อนที่ผู้ทำสัญญาเป็นข้อต่อกัน

(ข) สัญญาเช่าที่ดิน และบ้านเรือน

(ค) สัญญาจำนอง ฎาขายฝากที่ดิน และบ้านเรือน

(ฅ) สัญญาอนุญาตที่เหมืองแร่ต่าง ๆ

(ง) สัญญาต่าง ๆ ระหว่างบุคคล ฎาบริษัท ฎาเมือง ฎาเทศบาล

ฐานครอบครัว ๓ บุคคลอย่างอื่น ๆ ตามกฎหมาย ซึ่งมีหน้าที่จัดการ
ได้ และสัญญาโอนสิทธิซึ่ง เมือง มณฑล นครภิบาล ญาบุคคล
อย่างอื่นตามกฎหมาย ผู้ที่มีหน้าที่จัดการได้ ทำไว้ ให้แก่ผู้อื่น

๓.
ถ้าข้อหนึ่งข้อใดในสัญญานั้น ต้องเลิกเสียตามข้อ ๒๕๘ แล้ว
ข้ออื่น ๆ ที่ยังเหลืออยู่ในสัญญานั้น ควรใช้ได้ต่อไป ตามกฎหมาย
บ้านเมือง ดังกล่าวไว้ในวรรคที่ ๒ เว้นแต่เมื่อแยกข้อสัญญานั้น
ออกไม่ได้ โดยสะดวก ก็ให้สัญญานั้นเป็นอันเลิกกันทั้งหมด

๒ ข้อกล่าวถึงสัญญาบางชนิด

สัญญาซื้อขายหุ้นส่วนและสัญญาพานิชสภาพต่างๆ

๔.
(ก) ข้อบังคับซึ่งพานิชสภาพที่มีหลักเกณฑ์ ได้ทำขึ้นในระหว่าง
สงคราม เกี่ยวกับเวลาเขตอายุสัญญาซึ่งได้ทำไว้กับชาติศึกแต่ก่อน
สงครามนั้น ประเทศที่ทำสัญญาสันติภาพนั้น นับว่าถูกต้อง กับทั้ง
การที่กระทำไปตามข้อบังคับนั้นด้วย เมื่อการได้เป็นไปตามข้อที่จะ
กล่าวต่อไปนี้ คือ ว่า

(๑) สัญญานั้นได้กล่าวไว้ว่าจะทำตามข้อบังคับของพานิชสภาพนั้น

(๒) ข้อบังคับนั้น หมายความว่าให้ใช้สำหรับพวกที่เกี่ยวข้องแก่
สัญญาทั่วไปไม่เลือกหน้า

(๓) ลักษณะที่ให้เลิกสัญญาในข้อบังคับนั้น เป็นกรงานการ
ตรง และสมควรแก่การ

(ข) วรรคที่กล่าวไว้ข้างบนนี้ ไม่หมายความว่าถึงข้อบังคับ ซึ่งพาณิชย์สภาได้ทำขึ้นในเขตที่อยู่ในอำนาจ และการปกครองของข้าศึก

(ค) การเลิกสัญญาเรื่องค่าขายฝ้าย ตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ตามความเห็นของพาณิชย์สภาค้าฝ้าย เมืองลิเวอร์พูล นั้น ประเทศที่ทำสัญญาสันติภาพนั้น ยืนยันว่า ใช้ได้แล้ว

ประกันต่าง ๆ

๕.

การขายใบประกัน ฤกษ์ที่เป็นประกันของพวกศัตรูแทนนี้ ที่ยังไม่ได้ใช้ นั้น เป็นการถูกต้อง เมื่อผู้ที่ถือสิ่งประกันนั้นจัดการไปโดยสุจริต และโดยความรื่องอันสมควร และไม่ต้องแจ้งความให้ลูกหน้ทราบก่อน และฝ่ายลูกหน้จะร้องเรียกเอาเสียหายจากการขายเช่นนั้น ไม่ได้เลย

ข้อความดังกล่าวไว้ข้างบนนี้ ไม่ให้ใช้ถึงการที่ศัตรูขายสิ่งประกันในเขตที่ศัตรูยึดไว้ ฤกษ์ได้อันจากศัตรู

ใบแลกเปลี่ยน ฤกษ์ให้ใช้เงินกัน

๖.

ส่วนประเทศที่พอใจประพฤติดตามหมวดที่ ๓ และข้อติดท้ายนั้น การเงินทองระหว่างข้าศึกและการต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องแก่ใบ ให้ใช้เงินกันต้องเป็นไปตามข้อติดท้าย และสำนักงานตรวจและใช้หนี้

จะเป็นผู้ช่วยจัดการ สำนักจะมีสิทธิแทนผู้ถือใบให้ใช้เงิน และ
จะได้ดำริหว่าควรจะจัดการอย่างไรต่อไปด้วย

๗.

ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อก่อนสงคราม ฤๅในระหว่างสงครามต้อง
เป็นผู้รับผิดชอบในการจ่ายเงินตามใบให้ใช้เงิน โดยเหตุที่ผู้หนึ่ง
ผู้ใดซึ่งเป็นข้าศึกในภายหลังได้รับเป็นธุระไว้ แม้จะได้ประกาศ
สงครามแล้วก็ดี ข้าศึกผู้นั้นยังคงต้องรับผิดชอบในการเสียหายต่อไป

๓ สัญญาประกันต่าง ๆ

๘.

สัญญาประกันต่าง ๆ ระหว่างผู้หนึ่งผู้ใด กับผู้อื่นซึ่งเป็นศัตรู
เมอภายหลังนั้น ต้องดำเนินการตามวรรคที่จะกล่าวต่อไป

๘.

สัญญาประกันไฟไหม้

สัญญาประกันไฟไหม้ระหว่างผู้หนึ่ง กับผู้อื่น ซึ่งเป็นศัตรู
เมอภายหลังนั้น ยังคงไม่เสียหายเล็กน้อย โดยเกิดสงคราม ฤๅ
โดยเหตุที่ฝ่ายหนึ่งเป็นศัตรู ฤๅโดยเหตุที่ฝ่ายหนึ่งไม่ได้กระทำการ
สัญญานั้น ในระหว่างสงครามและในกำหนดสามเดือนภายหลังการ
สงบสงคราม แต่สัญญานั้นต้องเลิกต่อกันในเมื่อถึงกำหนดส่งสินใช้
ประจำปี หนแรกภายในสามเดือน ตั้งแต่ใช้สัญญาสันติภาพนี้

สินไ้รายปีที่ยังไม่ได้ใช้ ในระหว่างสงครามและค่าเสียหายอย่างอื่น ต้องให้จัดการไปตามสัญญา

๑๐.

ถ้าสัญญาประกันไฟไหม้ทำไว้ก่อนสงคราม ระหว่างสองฝ่ายถูกบังคับโดยกฎหมาย ถ้าข้อบังคับอื่นให้เลิกเสียระหว่างผู้ที่สัญญาเดิม แต่ให้โอนอำนาจประกันไฟไปแก่ผู้อื่น การโอนสัญญานั้น ให้นำนั้นว่าเป็นการถูกต้อง และผู้รับประกันผู้แรกจะไม่ต้องรับผิดชอบตั้งแต่วันโอนสัญญานั้น ผู้รับประกันเดิม มีอำนาจขอทราบรายละเอียดเรื่องการโอนสัญญานั้นได้ และถ้าความในสัญญาโอนประกันไฟนั้น ไม่เป็นการเสมอหน้า ถ้าไม่สมควรแล้ว ก็ให้แก้ใจความให้เป็นไปตามสมควร

อีกประการหนึ่ง ผู้ขอประกันมีสิทธิที่จะขอโอนสัญญาประกันกลับไปแก่ผู้รับประกันเดิมนั้นได้ต่อไป ตั้งแต่วันซึ่งร้องขอนั้น
สัญญาประกันชีวิต

๑๑.

สัญญาประกันชีวิตระหว่างผู้รับประกันและผู้อื่น ซึ่งเป็นศัตรูกันภายหลังนั้น ไม่ให้เลิกเสีย โดยเกิดสงคราม ถ้าโดยเหตุที่ผู้ขอประกันเป็นศัตรู

จำนวนเงินซึ่งควรใช้กันตามสัญญาซึ่งยังมีอายุตั้งนี้ ให้จ่ายใช้ให้กันได้ภายหลังสงคราม และต้องใช้ต่อกับข้อย่อยละห้าต่อปี ตั้งแต่วันที่ควรใช้เงินนั้น จนถึงวันที่ใช้เงินจำนวนนั้น

ถ้าสัญญาซื้อขายโดยเหตุที่ไม่ได้ส่งสินไ้รายปี ในระหว่างสงคราม ถ้าโดยเหตุที่ไม่ได้ประพฤติดามข้อสัญญาผู้ขอให้ประกัน ถ้าผู้แทนมีสิทธิในระหว่างสิบสองเดือน ภายหลังจากวันใช้สัญญาสันติภาพนี้ใน การขอร้องต่อผู้รับประกันให้คืนราคาของสัญญาเป็นจำนวนตั้งแต่วันที่สัญญาซื้อขายนั้น

ถ้าสัญญานั้นซื้อขายระหว่างสงคราม เพราะผู้ขอประกันไม่ได้ส่งสินไ้ โดยเหตุที่มีข้อบังคับห้าม ผู้ขอประกัน ถ้าผู้แทนมีอำนาจต่ออายุสัญญานั้น เมื่อยอมส่งสินไ้ที่ยังไม่ได้ ใ้ เพิ่มดอกเบี้ยร้อยละห้าต่อปี ภายในกำหนดสามเดือนตั้งแต่วันที่สัญญาสันติภาพนี้

๔๒.

ประเทศหนึ่งประเทศใดในพวกสัมพันธมิตร ภายหลังจากประเทศในระหว่างสามเดือนภายหลังจากวันใช้สัญญาสันติภาพนี้ มีอำนาจบังคับห้ามสัญญา ประกันระหว่างคนของ ประเทศ นั้นกับ บริษัทประกัน ชาติเยอรมัน ถ้ามีความเห็นว่าบริษัทเยอรมันจะได้เปรียบ

ถ้าการไปตั้งบริษัทเยอรมันต้องมอบบาญชีรายเลื่อยด ส่วนจำนวนเงินซึ่งควรจะได้แก่โบประกันให้แก่รัฐบาลนั้น และจะไม่ต้องรับผิดชอบในเรื่องโบประกันนั้น ต่อไปจำนวนเงินดังกล่าวไว้ให้ผู้ชำนานูการคำนวณซึ่งศาลผสมคนกลางจะได้ตั้งขึ้นเป็นผู้ตัดสิน

๑๓.

สัญญาประกันชีวิต ระหว่างฝ่ายหนึ่งกับสาขา ของบริษัท ซึ่ง ตั้งอยู่
ในประเทศซึ่งภายหลังเป็นศัตรู ถ้าไม่มีข้อขัดข้องในสัญญาแล้ว
ต้องดำเนินการไปตามกฎหมายของสถานที่นั้น แต่ผู้รับประกันมี
อำนาจร้องขอให้ผู้ขอประกันถูกผู้แทนใช้เงินที่ได้เข้าไปโดยข้อบังคับ
ในระหว่างสงคราม เมื่อการจ่ายเงินนั้น ไม่ตรงต่อข้อสัญญา ภา
ไม่ตรงต่อสัญญาไม่ตรีตามกฎหมายซึ่งมีอยู่เวลานั้น

๑๔.

ถ้ามีกฎหมายที่ใช้ ได้สำหรับสัญญาประกันชีวิต และที่บังคับ
ผู้รับประกัน ให้ ถือสัญญาฉบับนั้นว่ามีอายุอยู่ แม้ ผู้ขอประกันไม่ได้
ส่งสินใจ ทรัพย์สินโดยเหตุที่ผู้รับประกัน ไม่สามารถแจ้งความให้ ทราบว่า
สัญญาขาดกัน โดยการสงคราม ผู้รับประกันมีอำนาจร้องขอให้ผู้ขอ
ประกันส่งสินใจ ที่ยังคงอยู่เพิ่มดอกเบี้ยร้อยละห้าต่อปี

๑๕.

สัญญาประกันต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องแก่วรรค ๑๑ จนถึงวรรค
ที่ ๑๔ ให้นับว่าเป็นสัญญาชนิดประกันชีวิต เมื่อสัญญานั้นเกี่ยว
ข้องแก่อายุของมนุษย์ และนับอัตราสินใจดอกเบี่ยของทุนเดิมใน
การตกลงระหว่างสองฝ่าย

ประกันทางเรือ

๑๖.

สัญญาประกันเรื่องเวลาเดินเรือ และประกันอันตรายทางเดินเรือ

~~กฏหมายแพ่งและอาญาว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่งและอาญา~~

ระหว่างผู้รับประกันผู้หนึ่งกับอีกผู้หนึ่งซึ่งภายหลังเป็นศัตรู ต้องนับว่าเขาเคยตั้งแต่วันที่ผู้หนึ่งเป็นศัตรู เว้นไว้แต่เมื่อมีข้อในสัญญาอันว่าให้ ไซ้เงินกันก่อนกำหนดเมื่อผู้หนึ่งเป็นศัตรู

ถ้าไม่มีข้อในสัญญากล่าวถึงการใช้เงินดังกล่าวไว้แล้ว เงินที่ได้ส่งเป็นสินไซ้ไปแล้วผู้ขอประกันมีสิทธิร้องขอคืนได้จากผู้รับประกัน

ถ้าในสัญญามีกำหนดให้เงินประกันก่อนผู้หนึ่งเป็นศัตรู ก็ควรนับว่าสัญญาอันยังไม่เขาอายุ แม้ผู้หนึ่งจะเป็นศัตรูภายหลังก็ดี และจำนวนเงินทุนเดิมฤาเงินที่เป็นสินไซ้ ถูกค่าเสียหายซึ่งยังคงอยู่ ต้องคนต่างฟ้องขอให้คืนกันได้ภายหลังวันไซ้ สัญญาสันติภาพ

ถ้าทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน เรื่องดอกเบี้ยของจำนวนเงินค่าเสียหายซึ่งคนชาติประเทศที่กระทำสงครามควรไซ้ ถ้าควรได้รับ ก็ให้นับกำหนดให้ดอกเบี้ยนั้นตั้งต้นหนึ่งปีภายหลังวันที่ได้รับความเสียหาย

๑๗.

ค่าเสียหายตามสัญญาประกันเรือของผู้ขอประกันซึ่งภายหลังเป็นศัตรูไม่ให้เกี่ยวข้องกับค่าเสียหายซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ จากการศึกของรัฐบาลแห่งประเทศของผู้รับประกัน ถ้าแห่งสัมพันธมิตร ฤา สหิตประเทศ

๑๘.

ถ้าปรากฏขึ้นว่าผู้ขอประกันก่อนสงครามได้ทำสัญญาประกันเรือแก่ผู้รับประกันซึ่งภายหลังเป็นศัตรู และเมื่อเกิดการสงครามขึ้นแล้ว

ได้กระทำสัญญาประกันเรือใหม่ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องเดิม แก่ผู้ซึ่งไม่
เป็นศัตรู ก็ให้ถือว่าสัญญาใหม่นั้นใช้แทนสัญญาเดิมได้ และ
สิ้นใช้รายปีนั้นให้จัดการไปเหมือนว่าผู้รับประกันเดิมต้องรับผิดชอบ
จนถึงวันที่ผู้ขอประกันทำสัญญาใหม่ขึ้น

สัญญาประกันอื่น ๆ

๑๙.

สัญญาประกันชนิดอื่นซึ่งมีไว้ก่อนสงครามระหว่างผู้รับประกันกับ
ผู้อื่นซึ่งภายหลังเป็นศัตรู นอกจากสัญญาชนิดที่กล่าวไว้ในวรรค
ที่ ๘ จนถึงวรรคที่ ๑๘ นั้น ได้ดำเนินการไปเหมือนกับสัญญา
ประกันไฟไหม้ดังกล่าวไว้ในวรรคนั้น

เรื่องต่อสัญญาประกัน

๒๐.

การต่ออายุสัญญาประกันกับผู้ที่เป็นศัตรู ต้องถือว่าใช้ไม่ได้
ตั้งแต่วันที่ผู้นั้นเป็นศัตรู แต่ในส่วนสัญญาประกันชีวิต ฤๅสัญญา
ประกันทางเรือ ถ้าการใช้เงินค่าเสียหายนั้นตกอยู่ในกำหนดก่อน
สงคราม ผู้ที่ได้ มีความเสียหายก็มีสิทธิร้องขอค่าเสียหายได้ภาย
หลังสงคราม

ถ้าผู้ขอต่อสัญญาประกันไม่สามารถหาผู้รับประกันใหม่ได้ โดย
เหตุที่ศัตรูยึดเขตที่ตนอยู่ไว้ ก็ให้นับว่าการต่อสัญญาขึ้นเดิม คง
ใช้ได้จนถึงกำหนดสามเดือนภายหลังใช้สัญญาสันติภาพ

~~.....~~

ถ้าการต่อสัญญาประกันขาดอายุตามความแห่งวรรคนี้ ทั้งสองฝ่าย
ควรจัดการไปตามสมควรเรื่องสินไหมชดเชยที่ค้างอยู่ หรือที่ชำระแล้วและ
ค่าเสียหายด้วย ถ้าค่าสินไหมชดเชยหรือค่าเสียหายนั้นเกี่ยวข้องกับแก่การประกัน
ชีวิตหรือทางเรือ แลถึงกำหนดก่อนการสงคราม ถ้าเรื่องเกี่ยว
ข้องแก่สัญญาประกันนอกจากที่ได้กล่าวไว้ในวรรค ๑๑ จนถึงวรรค ๑๔
การเสียหายนั้นให้จัดการไปเพียงวันที่ฝ่ายหนึ่งเป็นศัตรู แลไม่นับค่า
เสียหายซึ่งอาจเกิดขึ้นภายหลังฝ่ายหนึ่งเป็นศัตรูแล้ว

๒๑.

ความแห่งวรรคข้างบนนี้หมายความว่าถึงการต่อสัญญาประกันซึ่งมีอยู่
เมื่อทั้งสองฝ่ายได้เกิดเป็นศัตรูกันขึ้น แม้การประกันนั้นจะไม่เกี่ยว
ข้องแก่การประกันชีวิตฤๅประกันทางเรือก็ด้วยเหมือนกัน

๒๒.

การต่อสัญญาประกันชีวิต ถ้าสัญญานั้นเป็นสัญญาพิเศษ ไม่ใช่
สัญญาธรรมดา การต่อสัญญานั้นก็ควรนับว่าถูกต้อง

ความแห่งวรรคที่ ๑๒ นั้น ใช้ถึงการต่ออายุสัญญาประกันชีวิต
แก่บริษัทประกันชีวิตซึ่งเป็นบริษัทของศัตรู

๒๓.

ในการต่อสัญญาประกันทางเรือก่อนสงคราม การชำระค่าเสียหายซึ่ง
ผู้รับประกันควรชำระถ้าค่าเสียหายตกอยู่ในกำหนดก่อนสงคราม ก็ควร
ให้ผู้รับประกันรับผิดชอบ แม้จะได้เกิดสงครามภายหลังก็ดี จำนวน

สินใช้ฤกษ์ค่าเสียหายในการต่อสัญญาประกัน นั้นควรใช้กันได้ภายหลัง สงคราม

๒๔.

ความแห่งวรรคที่ ๑๗ และวรรคที่ ๑๘ แห่งตอนสุดท้ายแห่งวรรคที่ ๑๖ นั้นใช้ถึงการต่อสัญญาประกันทางเรือด้วย

หมวดที่ ๖

ศาลผสมคนกลาง

ข้อ ๓๐๔

(ก) ภายในกำหนดเวลาสามเดือน ตั้งแต่วันใช้สัญญานี้เป็นต้นไป ให้ตั้งศาลผสมคนกลางศาลหนึ่งทุกประเทศในระหว่างสัมพันธมิตร และสหคประเทศฝ่ายหนึ่ง กับประเทศเยอรมันอีกฝ่ายหนึ่ง ศาลผสมคนกลางหนึ่งศาล ให้มีสมาชิกสามนาย ให้รัฐบาลทั้ง ๒ ฝ่าย ตั้งสมาชิกฝ่ายละหนึ่งนาย ให้รัฐบาลสองฝ่ายตกลงกันเลือกตั้งผู้ที่จะเป็นประธานในศาลนั้น

ถ้าทั้งสองฝ่ายไม่ตกลงกันเรื่องผู้ที่จะเป็นประธานในศาลนั้น ก็ให้ที่ชุมนุมมนตรีของสันนิบาตแห่งชาติทั้งหลายตั้งผู้ที่จะเป็นประธานขึ้น ทั้งผู้สำรองอีกสองนาย เพื่อจะได้มีหน้าที่แทนประธานเมื่อมีการจับเป็นชนในภายหน้า ฤกษ์ยังไม่เป็นที่ชุมนุมมนตรีของสันนิบาตแห่งชาติแล้ว ถ้ามองซีเออร์ คุสตาฟ อะดอร์ เตมใจก็ให้เป็นผู้ตั้ง

ประธานศาลผสมคนกลาง กับเลือกผู้สำรองไว้ อีก ๒ นายด้วย ผู้ที่จะเลือกตั้งเหล่านี้ ต้องเป็นคนชาติประเทศกลางในเวลาสงครามครั้ง

ถ้ารัฐบาลฝ่ายใดไม่จัดการตั้งสมาชิกขึ้นใหม่ เมื่อมีที่ว่างภายในกำหนดหนึ่งเดือน ก็ให้รัฐบาลอีกฝ่ายหนึ่งเลือกสมาชิกใหม่จากผู้สำรองสองนายที่ไม่ได้เป็นประธานนั้น

การตัดสินต้องเป็นไปตามความเห็นข้างมาก ของผู้ประชุมในศาลนั้น

(ข) ศาลผสมคนกลางดังกล่าวไว้ในวรรค (ก) นี้ มีหน้าที่วินิจฉัยคดีตามเรื่องที่เกิดกล่าวไว้ในหมวดที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๗

อนึ่ง บัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสัญญาต่าง ๆ ซึ่งได้ทำก่อนวันใช้สัญญาสันติภาพ ระหว่างคนชาติสัมพันธมิตรและสหิตประเทศ กับคนชาติเยอรมันต้องอยู่ในอำนาจศาลผสมคนกลาง เว้นไว้แต่ บัญหาต่าง ๆ ซึ่งศาลของประเทศใดประเทศหนึ่งในหมู่สัมพันธมิตร ฤสหิตประเทศ ฤศาลของประเทศกลางมีอำนาจตัดสินได้ตามกฎหมายของประเทศนั้น

บญหาดังกล่าวไว้นี้ ถ้าอยู่ในอำนาจของศาลประเทศนั้น ๆ แล้ว ก็ให้เป็นคดีอยู่นอกศาลผสมคนกลาง แต่ถ้ามกฎหมายของประเทศของตนไม่มีข้อขัดข้องแล้ว คนชาติสัมพันธมิตรฤสหิตประเทศจะขอให้ศาลผสมคนกลางพิจารณาตัดสินก็ได้

~~พระราชบัญญัติการประกอบอาชีพของบุคคลธรรมดา พ.ศ. ๒๕๖๓~~

(ค) ถ้ามีคดีมากสมควรจะเพิ่มคนกลาง ก็ให้ตั้งสมาชิกเพิ่มเติม
 ขึ้น และศาลหนึ่งก็แบ่งคดีกันนั่งพิจารณาเป็นแผนกๆ ได้ แผนก
 หนึ่งก็ให้ตั้งสมาชิกขึ้นดังกล่าวไว้แล้วข้างบน

(ข) ศาลผสม คนกลางมีอำนาจ วางแบบ กระบวน พิจารณา ของ
 ศาลนั้นได้ ตงมีข้อความกล่าวไว้ในข้อคดีท้าย และมีอำนาจบังคับ
 ให้ผู้แพ้คดีใช้เงินค่าธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายในนั้นด้วย

(ง) รัฐบาลต่าง ๆ ต้องจ่ายค่าเบี้ยเหนจตุเงินเดือนให้ผู้ที่ตนตั้ง
 เป็นสมาชิกศาลผสมคนกลาง ถ้าผู้ที่รับหน้าที่แทนสมาชิกของตน
 ส่วนค่าเบี้ยเหนจของผู้เป็นประธานนั้น รัฐบาลที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น
 จะได้ตกลงกันเป็นการพิเศษ ค่าเบี้ยเหนจและค่าใช้จ่ายของศาล
 ผสมคนกลางนั้นให้รัฐบาลทั้งสองฝ่ายเป็นผู้จัดสรร และแบ่งกันจ่าย
 คนละครึ่งเท่ากัน

(จ) รัฐบาลที่ทำสัญญาสันติภาพนั้น ยินยอมว่าศาลของบ้าน
 เมือง และเจ้าพนักงานของรัฐบาลนั้นจะช่วยเหลือศาลผสมคนกลาง
 นั้นเต็มอำนาจตามที่ช่วยได้ดังเช่นส่งหมายเรียกพยาน เป็นต้น

(ฉ) รัฐบาลที่ทำสัญญาสันติภาพนั้น ตกลงกันว่า จะยอมถือว่าคำ
 ตัดสินของศาลผสมคนกลางเป็นการเด็ดขาดที่สุด และจะบังคับให้
 คนชาติประเทศของตนทำตามคำตัดสินนี้ด้วย

๖.

ศาลนั้นต้องตัดสินคดีตามคำชี้แจงของโจทก์และจำเลย และตามคำของพยานโจทก์และจำเลย

๗.

รัฐบาลเยอรมันยอมช่วยเหลือศาลนี้ เพื่อให้ทำการได้สะดวกทุกอย่าง และช่วยให้ทราบความตมที่ศาลมีความประสงค์เพื่อจะชำระความให้สำแดงตลอดไป

๘.

ภาษาที่ศาลจะให้ต้องเป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี เยอรมัน ญี่ปุ่น ตมแต่ที่สัมพันธมิตรทุกประเทศซึ่งเกี่ยวข้องจะเห็นควรใช้ เว้นไว้แต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

๙.

สถานที่ และเวลาทำการประชุมศาลนั้น แล้วแต่ผู้ที่เป็นประธานจะเห็นสมควร

ข้อ ๓๐๕

ถ้าศาลได้ตัดสินคดีที่เกี่ยวข้อง ต่อความที่กล่าวไว้ในหมวดที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๗ และถ้าคดีตัดสินนั้นเป็นข้อขัดข้องต่อความในหมวดที่กล่าวไว้นี้ ผู้ที่ได้มีความเสียหายมีสิทธิที่จะร้องต่อศาลผสมคนกลางได้ ถ้าคนชาติสัมพันธมิตรทุกประเทศซึ่งได้รับความเสียหายร้องขอต่อศาลผสมคนกลางแล้ว ศาลมีอำนาจบังคับให้คดีเป็นไปอย่างเดิมก่อน เมื่อศาลเยอรมันตัดสินในคดีนั้นได้

หมวดที่ ๗

สมบัติในสิ่งซึ่งทำขึ้น

ข้อ ๓๐๖

ถ้าไม่เป็นการขัดข้องต่อข้อความแห่งสัญญาสันติภาพแล้ว สิทธิ
 ทั้งหลายอันมีอยู่กับสมบัติในสิ่งซึ่งทำขึ้นก็ดี ในหนังสือที่แต่งขึ้น
 ก็ดี ในสิ่งที่เป็นฝีมือช่างก็ดี บรรดาสิ่งเหล่านั้นตามที่ได้ตกลงกัน
 ไว้ในที่ประชุม ณ ประเทศที่กรุงปารีส และกรุงเบอร์นดังกล่าว
 ไว้ในข้อ ๒๔๖ ควรใช้ได้อย่างเดิมตั้งแต่วันใช้สัญญาสันติภาพ
 ในเขตของประเทศที่ทำสัญญาสันติภาพ ในส่วนผู้ที่ควรได้รับสิทธิ
 เหล่านี้แต่ก่อนมีสงคราม อนึ่งสิทธิทั้งหลายดังกล่าวไว้แล้วซึ่งมี
 ผูกข้อง และต้องงดไว้ โดยเหตุการสงครามนั้นควรโอนและให้แก่ผู้
 ขอไว้ตั้งแต่วันใช้สัญญาสันติภาพ

แต่การ ที่ไปไปแล้วตาม กฎหมายข้อบังคับของเจ้าพนักงาน ฝ่าย
 ข้าราชการในหมู่สัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ในเรื่องสิทธิของคน
 ชาตินเยอรมันต้องคงเป็น ไปตามข้อบังคับนั้นอยู่ทุกประการ

รัฐบาลเยอรมัน และคนชาติเยอรมันไม่มีอำนาจฟ้องร้องเรียกค่า
 เสียหายในการที่รัฐบาลต่าง ๆ ในหมู่สัมพันธมิตรฤๅสหิตประเทศ
 ฤๅผู้ที่กระทำตามอนุญาดของหมู่สัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ ได้
 ใช้สิทธิดังกล่าวไว้แล้วในระหว่างเวลาสงคราม ฤๅในการค้าขายสิ่ง
 ของและเครื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับแก่สิทธิ นั้น

ถ้าความในกฎหมายของรัฐบาลต่าง ๆ ในหมู่สัมพันธมิตรฤๅสหิตประเทศ ไม่ไปจนกระทั่งข้อเมื่อวันลงข้อสัญญาสันติภาพนั้นแล้ว จำนวนเงินใช้จ่ายต่าง ๆ ในส่วนการพิเศษดังกล่าวไว้ในวรรคที่ ๑ แห่งข้อนี้ ต้องจัดการไปเหมือนจำนวนเงินรายอื่น ๆ ของคนชาติเยอรมันซึ่งกล่าวถึงแล้วในสัญญานี้ ส่วนจำนวนเงินซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิเหล่านี้ของคนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศและซึ่งเกิดขึ้นโดยข้อบังคับของรัฐบาลเยอรมันนั้น ต้องจัดการไปเหมือนอย่างหนีสันอื่น ๆ ที่ชาวเยอรมันควรใช้

รัฐบาลในหมู่สัมพันธมิตร และสหิตประเทศมีอำนาจตั้งข้อบังคับต่าง ๆ สำหรับสิทธิเหล่านี้ (เว้นไว้แต่ข้อข้อการค้าขาย) ซึ่งคนชาติเยอรมันได้มีอยู่ก่อนการระหว่างเวลาสงคราม ฤๅภายหลังสงคราม ข้อบังคับนั้นจะเป็นโดยออกใบอนุญาต ฤๅโดยการดูแลตรวจสถานที่สำหรับสร้างสิ่งของนั้นก็ตาม ฤๅโดยทางอื่นก็ตาม ต้องเข้าใจว่าสำหรับผลประโยชน์ของสัมพันธมิตรฤๅสหิตประเทศ ฤๅเพื่อไม่ให้คนชาติสัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศมีความเสียหายทางสิทธิซึ่งคนชาติเยอรมัน ถืออยู่ในเขตเยอรมัน ฤๅให้รัฐบาลเยอรมันกระทำการได้สะดวกตามข้อ สัญญานี้ ในส่วนสิทธิต่าง ๆ ซึ่งมีผู้รับและถือภายหลังวันใช้สัญญานี้ รัฐบาลหมู่สัมพันธมิตร และสหิตประเทศ มีอำนาจตั้งข้อบังคับได้ เฉพาะเมื่อมีเหตุ บังคับกันบ้านเมืองของสัมพันธมิตร และสหิตประเทศ ฤๅเพื่อสาธารณประโยชน์

ถ้าประเทศใดในหมู่สัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศประพฤติตามความที่กล่าวมาแล้วข้างบนประเทศนั้นควรออกค่าเสียหาย และค่าผลประโยชน์หรือสมควร จำนวนเงินผลประโยชน์นี้และค่าเสียหายนี้ให้จัดการไปเหมือนจำนวนเงินต่าง ๆ อันจะได้แก่คนชาติเยอรมันดังมีข้อบังคับกล่าวถึงแล้วในสัญญา

ประเทศต่าง ๆ ในหมู่สัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศมีอำนาจยกเลิกการโอนกรรมสิทธิ์เหล่านี้ซึ่งได้โอนกันภายหลังวันที่ ๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ฤๅในอนาคต เมื่อการโอนกรรมสิทธิ์นั้นเป็นเหตุขัดข้องต่อใจความในข้อนี้ ใจความในข้อนี้ไม่หมายถึงสิทธิต่าง ๆ ซึ่งหมู่สัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศได้จัดการไปแล้วในการชำระบาปซึ่งต่าง ๆ ตามกฎหมายในสงคราม ฤๅสิทธิซึ่งจะจัดการไปได้ตามข้อ ๒๕๗ วรรค (ข)

ข้อ ๓๐๗

คนชาติประเทศที่ทำสัญญาสันติภาพนั้นควรได้ เวลาที่กำหนดหนึ่งปีเป็นอย่างน้อย ตั้งแต่วันใช้สัญญาสำหรับกระทำการตามสมควรใช้ค่าธรรมเนียมฤๅประพฤติตามกฎหมาย และข้อบังคับของรัฐบาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแก่สิทธิเหล่านี้ ซึ่งได้รับไว้ก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ฤๅควรได้รับถ้าไม่เกิดสงครามขึ้น และในระหว่างกำหนดคนซึ่งกล่าวไว้แล้วข้างบนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมอีก แต่ความในข้อนี้ไม่มอบอำนาจให้ฟ้องร้องค่าเสียหายฤๅฟ้องขัดข้องในประเทศสหปาลรัฐอเมริกา เมื่อคดีเรื่องสิทธินี้ได้ดำเนินไปถึงที่สุดแล้ว

ผู้ใดไม่กระทำการไปตามสัญญาโดยเหตุสงคราม ฤๅไม่ได้ใช้คำ
 ธรรมเนียมสำหรับกรรมสิทธิ์ต่าง ๆ นั้นคงยังได้รับสิทธินั้นอยู่ดี แต่
 ถ้ากรรมสิทธิ์นั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งของที่คิดสร้างขึ้นใหม่ฤๅแบบเขียนแล้ว
 การต่อไปต้องดำเนินไปตามข้อบังคับของพวกสัมพันธมิตรฤๅสหิตประ
 เทศเพื่อป้องกันความเสียหายแก่ผู้ซึ่งใช้สิทธินั้นในระหว่างเวลาที่เจ้า
 ของเดิมไม่ได้ ถ้าผู้ที่จะได้รับกรรมสิทธิ์เหล่านี้เป็นคนชาติเยอรม
 นันแล้ว การอนุญาตต้องดำเนินไปตามข้อบังคับซึ่งเคยใช้ระหว่างเวลา
 สงคราม และตามความแห่งสัญญาสันติภาพนี้

กำหนดเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ค. ศ. ๑๙๑๔ ถึงวันใช้สัญญา
 สันติภาพนี้ไม่ควรนับอยู่ในกำหนดเวลาสำหรับใช้สิทธิต่างๆ และตก
 ลงกันว่าใช้ห้อยคำขายหรือแบบเขียน ฤๅของคิดขึ้นใหม่ซึ่งใช้มาแล้ว
 เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ค. ศ. ๑๙๑๔ นั้น แม้จะไม่ได้ใช้ในกำหนด
 ๒ ปี ภายหลังจากสัญญาสันติภาพนี้ก็ยังคงเป็นสมบัติของเจ้าของเดิมอยู่ดี

ข้อ ๓๐๘.

กำหนดเวลาของสิทธิอันจะมีก่อนหลังกันตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๔
 ในสัญญานานาประเทศว่าด้วยป้องกันสมบัติในสิ่งซึ่งทำขึ้น ลงชื่อกัน
 ที่กรุงปารีสในวันที่ ๒๐ มีนาคม ค. ศ. ๑๘๘๓ และตามที่ได้แก้ไขที่
 กรุงวอชิงตันในปี ค. ศ. ๑๘๙๑ ฤๅตามสัญญาฤๅกฎข้อบังคับอื่นๆ
 เรื่อง จดทะเบียนสิทธิสำหรับตัว อย่าง สิ่งซึ่งเป็น ประโยชน์ ฤๅใช้ห้อยคำ

ชาย ฤาแบบอย่างต่าง ๆ ซึ่งยังมีอายุอยู่เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ค. ศ. ๑๙๑๔
 ฤาซึ่งมีอยู่ระหว่างเวลาสงคราม ฤาซึ่งควรมีอยู่ถ้าไม่เกิดการสงคราม
 ขึ้นให้มีอายุต่อไปได้ ๖ เดือน ภายหลังจากใช้สัญญาน แก่คนชาติ
 ของประเทศที่ทมิสัญญาน

การเพิ่มเวลายุ่งเกี่ยวกับสิทธิดังกล่าวไว้ข้างบนนี้ ไม่เป็นเหตุขัดข้อง
 สำหรับประเทศที่ทมิสัญญาน ฤาสำหรับผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งถือสิทธินั้น
 อยู่แต่เดิม และผู้อื่นที่จะแย่งสิทธิก็ถึงพร้อมร้องอยู่ เจ้าของเดิม
 ที่ถือสิทธินั้นเมื่อเอาใช้ สิทธินั้นได้ ฤาอนุญาตให้ผู้อื่นใช้ สิทธิ
 นั้นได้ และผู้อื่นจะฟ้องร้องค่าเสียหายจากพวกเหล่านั้นไม่ได้เลย

ข้อ ๓๐๕.

ผู้ที่อยู่และทำการค้าขายในเขตเยอรมัน ฤาสัมพันธมิตรฤาสหิต
 ประเทศ ฤาคนชาติของประเทศเหล่านั้นและผู้ที่ได้ มีสิทธิต่างๆ จาก
 พวกที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ไม่มีอำนาจฟ้องร้องเรื่องการแย่งสิทธิ
 ซึ่งมีอยู่ในระหว่างสงคราม ฤามีอายุต่อจากความแห่งข้อ ๓๐๓ และ
 ข้อ ๓๐๔ ถ้าผู้ใช้สิทธิได้ ใช้สิทธินั้นโดยไม่เจตนา คือโดยเหตุ
 ที่มีข้อบังคับฤามีการจำเป็นตั้งแต่เวลาเมื่อประกาศสงคราม ถึงวันใช้
 สัญญานสันติภาพ

ในกำหนดหนึ่งปีภายหลังจากวันลงข้อสัญญานผู้ที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น
 นี้ ไม่มีอำนาจฟ้องร้องเรื่องการแย่งสิทธิ ถ้ามีผู้หนึ่งผู้ใดนำส่งของ
 ต่าง ๆ ซึ่งได้ ทำขึ้นตามแบบ ฤาสัตินั้นระหว่างวันประกาศสงคราม
 ถึงวันลงข้อสัญญานมาขายในประเทศเยอรมัน ฤาในสัมพันธมิตร

ฤๅสหิตประเทศ แต่ถ้ผู้ร้องตั้งบ้านเรือนฤๅมีสถานที่ค้าขายใน
เขตซึ่งประเทศเยอรมันยึดไว้ระหว่างสงคราม ผู้ที่มีอำนาจฟ้อง
ร้องได้

ความในข้อนี้ไม่ให้ใช้ระหว่างประเทศสหปาลีรัฐอเมริกา กับ
ประเทศเยอรมัน

ข้อ ๓๑๐

การอนุญาตให้ใช้สิทธิต่าง ๆ ซึ่งเป็นกรตกลงกันระหว่างคนชาติ
สัมพันธมิตรฤๅสหิตประเทศ ฤๅผู้ตั้งบ้านเรือนฤๅสถานที่ที่การ
ค้าขายในประเทศต่าง ๆ ของหมู่สัมพันธมิตรฤๅสหิตประเทศกับชาว
เยอรมัน ต้องถือว่าหมดอายุตั้งแต่วันประกาศสงครามระหว่างพวก
สัมพันธมิตร ฤๅสหิตประเทศ กับประเทศเยอรมัน

ผู้ที่ได้รับอนุญาตใช้สิทธิดังกล่าวไว้ข้างบนมีอำนาจขออนุญาตใหม่
จากเจ้าของสิทธิ ในกำหนด ๖ เดือนภายหลังวันใช้สัญญาและข้อ
บังคับต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องแก่การอนุญาตนั้น ถ้าไม่เป็นการตกลงกันได้
ก็ต้องให้ศาลของประเทศของผู้ที่ได้รับอนุญาตเป็นผู้ตัดสิน เว้นไว้แต่
ถ้าการอนุญาตใช้สิทธินั้นได้เป็นไปโดยกฎหมายประเทศเยอรมัน ถ้า
การเป็นไปดังนี้ ข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องแก่การอนุญาตใช้สิทธิ
ต้องให้ศาลผสมคนกลางซึ่งกล่าวไว้ในหมวดที่ ๖ แห่งภาคนี้เป็นผู้
ตัดสิน ถ้ามีเหตุสมควรแล้ว ศาลมีอำนาจออกข้อบังคับเรื่อง
จำนวนเงินค่าสิทธิถ้ามีผู้ใช้สิทธินั้นระหว่างสงคราม

การอนุญาตพิเศษให้ใช้สิทธิต่าง ๆ ซึ่งมีผู้ได้รับโดยกฎหมาย และข้อบังคับพิเศษระหว่างสงครามจากพวกสัมพันธมิตร ฤๅสหิต ประเทศคงให้ใช้ได้อีกต่อไป และการอนุญาตให้สิทธิซึ่งมีอยู่ก่อน สงครามไม่สามารถทำลายใบอนุญาตใหม่ได้ อนึ่งใบอนุญาตใหม่นี้ให้ใช้แทนใบอนุญาตเก่า

จำนวนเงินซึ่งได้ใช้จ่ายสำหรับการอนุญาตให้สิทธิระหว่างสงคราม ให้จัดการไปเหมือนจำนวนเงินอื่น ๆ ของชาวเยอรมันดังกล่าวไว้แล้วในสัญญาอัน

ความข้อนี้ ไม่ให้ใช้ระหว่างประเทศสหภาพรัฐอเมริกา กับ ประเทศเยอรมัน

ข้อ ๓๑๑.

ราษฎรที่อยู่ในเขตแดน และประเทศซึ่งแยกออกจากประเทศ เยอรมันตามสัญญาสันติภาพนี้ แม้จะได้แปลงชาติเป็นชาติอื่นก็ดี คงมีอำนาจใช้สิทธิต่าง ๆ ซึ่งได้รับไว้ตามกฎหมายเยอรมันเมื่อเวลาย้าย เขตและแปลงชาติ

รัฐบาลซึ่งจะเป็นผู้ปกครองเขตแดนใหม่เหล่านี้ตามข้อ ๓๐๖ แห่ง สัญญานี้ ต้องยินยอมเรื่องสิทธิที่มีอยู่ในเขตเมืองเหล่านี้ เมื่อ เขตนั้นแยกออกจากประเทศเยอรมัน และต้องยอมให้สิทธิอันมีอายุเท่ากันกับอายุเดิม